Financieel Jaarverslag 2021

VNG

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	5
Financieel beleid	6
Kerninformatie van de VNG	15
Samenstelling bestuur en directie VNG	17
Enkelvoudige jaarrekening 2021	19
Enkelvoudige balans per 31 december 2021	20
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021	22
Toelichting algemeen	24
Toelichting op de enkelvoudige balans	30
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	40
Geconsolideerde jaarrekening 2021	51
Geconsolideerde balans per 31 december 2021	52
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021	54
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	56
Toelichting op de geconsolideerde balans	57
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	60
Overzicht mutatie eigen vermogen	63
Overige gegevens	65
Overige zaken betreffende de jaarrekening	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67

Voorwoord

2021 was een jaar van wachten op een nieuw kabinet met veel financiële onzekerheid voor gemeenten. De VNG zette in op structurele financiële afspraken, betere interbestuurlijke verhoudingen en het versterken van de uitvoering. Het zijn randvoorwaarden om te kunnen werken aan grote opgaven zoals de energietransitie.

Het herstel van de kinderopvangtoeslagaffaire was voor gemeenten en voor de VNG veel extra werk. Ook hadden gemeenten nog te maken met coronamaatregelen en de gevolgen daarvan voor inwoners, ondernemers, cultuur en verenigingen.

In het tweede coronajaar stond de Willemshof opnieuw vaak leeg. VNG'ers deden hun werk meestal vanuit huis. Het online schakelen met gemeenten en andere netwerken is een blijvende routine geworden; snel en effectief. Maar informele uitwisseling en het persoonlijke ontmoeten werden gemist.

In het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen namen bekende bestuurlijke boegbeelden afscheid. Bestuurslid Sven de Langen nam afscheid als wethouder van Rotterdam en als voorzitter van de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs. De vicevoorzitter, wethouder Eelco Eerenberg in Utrecht, nam de verantwoordelijkheid over. In de VNG-commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit vertrok Harriët Tiemens als voorzitter, de Nijmeegse wethouder kreeg een andere baan. Haar taken zijn eveneens overgedragen aan de vicevoorzitter, de Zwolse wethouder Ed Anker. Ook vertrokken de bestuursleden Annalies Usmany en Anne de Baat (penningmeester).

Het resultaat van de VNG kwam uit op € 1,124 miljoen positief, dat is beter dan begroot. Dit komt doordat sommige bedrijfskosten (reiskosten, huisvesting) lager uitkwamen door corona. De resultaten van de bedrijven zijn beter dan in 2020. Vooral VNG Connect slaagde erin om door anders te gaan werken het verlies door corona te boven te komen. Het extra geld dat het VNG bestuur beschikbaar stelde voor de uitval van personeel en extra werkzaamheden door corona is voor 75% besteed. Een ontwikkeling die opvalt in 2021 is dat de VNG last begint te krijgen van de krappe arbeidsmarkt. Daardoor zijn in sommige budgetten niet alle kosten gemaakt.

Dit financieel jaarverslag is opgesteld volgens het in 2019 ingezette begrotingsbeleid met een combinatie van een lichte stijging van de contributie en een geleidelijke afbouw van de financiële reserves. Uiteraard is dit financieel jaarverslag opgesteld conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

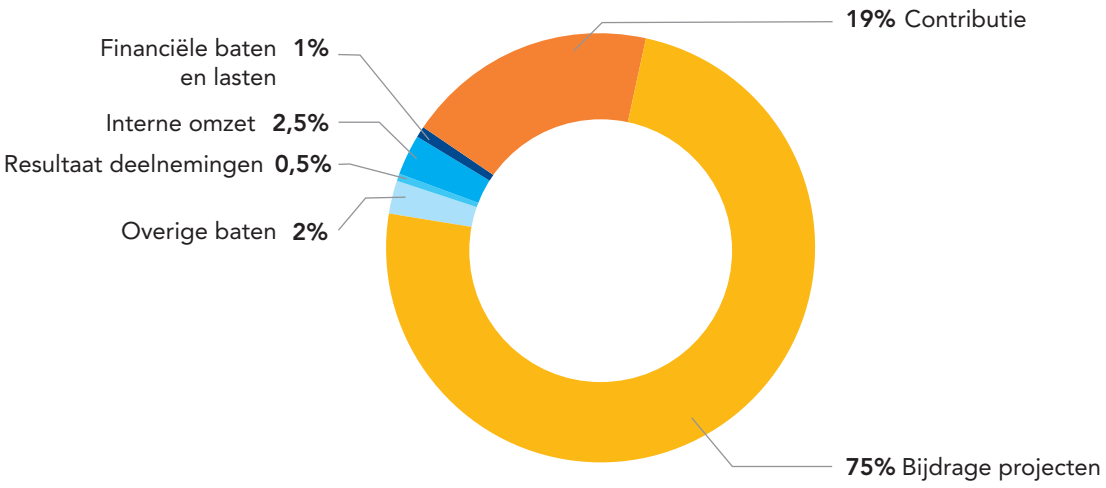
Jan van Zanen,
Voorzitter Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Financieel beleid

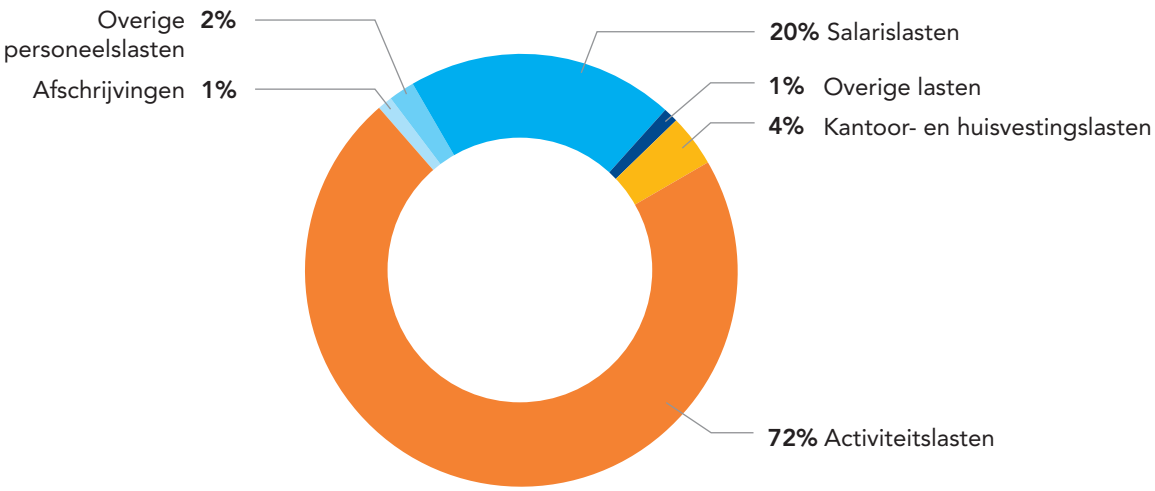
Het financieel beleid is in 2021 net als in voorgaande jaren gericht op een stabiele begroting en het altijd kunnen voldoen aan (betalings-)verplichtingen. Op basis van de in de ALV van juni 2018 vastgestelde contributiesystematiek (en daaruit volgende begrotingsgrondslagen) wordt de bestemming van het resultaat van de bedrijven en beleggingsportefeuille bij het vaststellen van de jaarrekening in de ALV vastgesteld.
In de nieuwe meerjarige begrotingssystematiek is gekozen voor een combinatie van een contributiestijging van 1%, boven op de index als gevolg van de inflatie en een geleidelijke afbouw van de financiële reserves. In de toelichting op het contributievoorstel is geconstateerd dat het voor een stabiele begroting en een transparante verantwoording nodig is dat de basisactiviteiten (de kernorganisatie) uiteindelijk worden gedekt uit structurele inkomsten. Zolang de 100% dekking vanuit de contributie nog niet is gerealiseerd, wordt het begrotingstekort gefinancierd vanuit het vermogen.
In de begroting 2021 is een dekking opgenomen uit het vermogen van € 4,750 miljoen en € 0,607 miljoen als dekking voor de afschrijvingslasten voor verbouwing van de Willemshof.

De samenstelling van de baten en lasten van de VNG

De vereniging streeft in haar begroting naar een volledige dekking van de kernorganisatie uit de contributie. Naast de contributie en de inzet van het eigen vermogen zijn er ook andere bronnen waaruit de kosten van de organisatie als geheel worden gedekt. Ook subsidies en bijdragen aan het Fonds GGU vormen een wezenlijke bron van inkomsten.

De lasten worden onderverdeeld in salarislasten, overige personeelslasten, activiteitslasten en de overige vaste lasten (zoals huisvestingskosten, ICT en overige kantoorkosten). Onder de activiteitslasten staan de lasten voor adviezen derden, bijeenkomsten, voorlichting. Deze lasten worden veelal gedekt vanuit de subsidies en GGU middelen.

Beleggingsportefeuille

De VNG heeft in het verleden besloten een beleggingsportefeuille aan te houden voor vermogen dat niet op korte termijn aangesproken hoeft te worden. Het beleggingsbeleid heeft een horizon van 5 tot 10 jaar. De doelstelling van de beleggingen is een stabiele vermogensontwikkeling met een gemiddeld jaarrendement van circa 4%. De lange termijn beleidsbenchmark die de gewenste risico/rendement verhouding van het bestuur van de vereniging weerspiegelt, bestaat uit een portefeuille die is samengesteld uit wereldwijde aandelen (10%), onroerend-goed (5%), absoluut rendement (10%) en Euro obligaties (75%).

De samenstelling van de lange termijn benchmark en de hierbij afgesproken beheerrichtlijnen blijkt voor de toekomst, steeds minder passend om binnen de gewenste risico/rendement verhouding te komen tot een langjarig rendement van 4%. Oorzaak hiervan is de ontwikkeling van de rente op lange termijn. Gezien het voorgaande wordt momenteel onderzocht in hoeverre het vermogensbeheercontract moet worden gewijzigd om aan de 4% rendements-doelstelling te kunnen blijven voldoen, zonder dat gewenste (en aanvaardbare) risico/rendement verhouding wordt los gelaten.

Omvang van de beleggingsportefeuille

Ten opzichte van het voorgaande jaar is de effectenportefeuille, inclusief saldo rekening courant en beheerkosten, met € 2,20 miljoen (=3,37%) in omvang toegenomen. Na eliminatie van beheerkosten wordt deze toename voor 74,12%% gevonden in de ongerealiseerde waarde mutaties (koersresultaten) en voor 25.81% gevonden in gerealiseerde waarden (dividenden). Daarnaast is er voor 0,07% bijgestort.
De kosten komen uit op 0,067% van het gemiddelde belegde vermogen over 2021.

Waarde beleggingsportefeuille

De waarde van de beleggingsportefeuille ultimo 2020 komt uit op € 67,52 miljoen. Dit is inclusief het saldo rekening courant (€ 0,588 miljoen) dat de beheerder van de beleggings-portefeuille gebruikt voor aan- en verkopen.

Samenstelling resultaat beleggingsportefeuille

Het beleggingsresultaat bepaalt de toe en afname van de waarde van de portefeuille op de balans.
Het resultaat op de beleggingsportefeuille na aftrek van management- en custodiankosten bedraagt € 2,201 miljoen. Dit is als volgt samengesteld (* € 1.000).

Coupon	0	
Dividenden (na dividendbelasting)	580	
Rente	0	
Netto inkomsten		**580**
Overige lasten effectenportefeuille		**-45**
Koersresultaat		**1.666**
Beleggingsresultaat		**2.201**

Het percentuele resultaat van de effectenportefeuille 2021 komt hiermee uit op 3,37%. Met de voor de portefeuille overeengekomen benchmark wordt een resultaat beoogd van 4%. Het beleggingsresultaat blijft dus met 0,63% achter ten opzichte van de benchmark.

Herwaarderingsreserve

Het cumulatieve ongerealiseerde resultaat ultimo 2021 (= de herwaarderingsreserve) bedraagt € 7,172 miljoen positief.

Sturen op liquiditeitspositie en werkkapitaal

Liquiditeitspositie

De vereniging wil op het gebied van liquiditeitsbeheer 'in control' zijn. Het uitgangspunt is dat het liquiditeitssaldo van het rente- en saldocompensabel stelsel niet onder nul mag dalen.
Dit wordt bereikt door:

- het jaarlijks opstellen van een kasstroomoverzicht op basis van de geconsolideerde jaarrekening;
- het beheersen van de jaarlijks toegestane investeringen;
- het streven naar een voorspelbaar en optimaal winstuitkeringsbeleid van de door de VNG (in) direct gehouden bedrijven;
- het periodiek verkopen van een deel van de effectenportefeuille indien nodig voor een aanvaardbare liquiditeitspositie;
- het maximaal gebruiken van de voordelen van het rente- en saldocompensabel stelsel (RCS);
- een goede en adequate informatievoorziening.

De vereniging maakt met haar 100% deelnemingen gebruik van het rente- en saldocompensabelstelsel bij haar huisbankier. Dit betekent dat de bank slechts één saldo beziet voor de renteberekening, te weten het saldo van de gezamenlijke rekeningen.
De liquiditeitspositie is het saldo van de liquide middelen en de kortlopende schulden aan kredietinstellingen.
Ultimo 2021 bedraagt de liquiditeitspositie van de vereniging € 33,150 miljoen. Vorig jaar kwam het saldo uit op € 26,031 miljoen.

Vermogen en solvabiliteit

De solvabiliteit wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van de organisatie op langere termijn. Dit kengetal geeft aan in hoeverre met het vermogen de kortlopende alsook de langlopende schulden kunnen worden terugbetaald. De solvabiliteitsratio van de vereniging uitgedrukt als percentage van het eigen vermogen bedraagt per balansdatum 2020 44,46% (45,66% per balansdatum 2020). De ten opzichte van 2020 verminderde solvabiliteitsra-

tio wordt veroorzaakt door dat de omvang van de kortlopende schulden meer toenam dan het eigenvermogen. De solvabiliteitsratio van 44,46% bij de vereniging wordt solide geacht.

De VNG heeft als gevolg van de verkoop in het verleden van enkele panden en het resultaat van haar deelnemingen een vrij vermogen, dat in een effectenportefeuille wordt aangehouden. Tot en met 2018 werd het rendement op het vermogen gebruikt als aanvulling op de contributie. Vanaf 2019 wordt het rendement op de effectenportefeuille niet begroot en uitgegeven in het boekjaar, maar wordt de bestemming van het rendement meegenomen bij de vaststelling van de jaarrekening.

Vanaf 2019 wordt geleidelijk de contributie verhoogd met 1% per jaar. Dit wordt gedaan onder gelijktijdige afbouw van het vermogen. Zolang de contributie niet dekkend is zal het tekort uit het vermogen worden onttrokken, zoals afgesproken bij de ALV 2018.

Het vermogen wordt aangehouden om de volgende reden:

- Het vermogen wordt aangehouden om de gevolgen van toekomstige negatieve begrotingen op te vangen. Deze zijn ontstaan door de financiering van de renovatie van de Willemshof in 2009. In 2007 is namelijk besloten de lasten als gevolg van herhuisvesting ten laste van het eigen vermogen te laten komen. Dit geschiedt door middel van het begroten van een verlies gelijk aan de jaarlijkse afschrijvingslast.
- Daarnaast komt het geregeld voor dat de VNG ten behoeve van grote projecten tijdelijk lasten voorfinanciert uit het vermogen. Vanaf 2017 wordt om en nabij € 5 miljoen voorgefinancierd voor de gemeentelijke telefonie.
- Voorts dient het vermogen voor het opvangen van onvoorziene lasten die het gevolg zijn van tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en het financieren van tijdelijke uitgaven die niet standaard zijn op te vangen in de begroting maar die wel voorzien in een behoefte bij de leden om actie op bepaalde terreinen te ondernemen.
- Het vermogen dient ook ter dekking van het belangrijkste risico voor de VNG: het WW- en bovenwettelijke WW(BWW)-risico. De VNG is eigenrisicodrager voor de WW en BWW. Het vermogen is nodig in geval de VNG op enig moment sterk zou moeten inkrimpen en aan een groot deel van haar medewerkers een uitkering moet verstrekken. Gemiddeld genomen hebben de medewerkers een opgebouwd WW- en BWW-recht van ongeveer twee keer het jaarsalaris.
- Het vermogen dient ook om extra uitgaven (bijvoorbeeld niet begrote maar wel opdat moment noodzakelijke uitgaven die in enig jaar ten laste van de exploitatie komen op te vangen.
- Het vermogen wordt gebruikt om deelnemingen die in zwaar weer zijn gekomen al dan niet als gevolg externe omstandigheden tijdelijk te ondersteunen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De VNG onderstreept het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De VNG ondersteunt veel initiatieven met een maatschappelijk karakter op landelijk en gemeentelijk niveau.

De vermogensbeheerder belegt met engagement. Het engagementproces beoogt verbetering te bewerkstelligen bij ondernemingen en fondsmanagers waar bepaalde ESG-aandachtspunten (Environmental Social & Governance) zijn geconstateerd. Deze uitgangspunten worden verwezenlijkt door de dialoog aan te gaan met ondernemingen en fondsmanagers die ESG-criteria, van de vermogensbeheerder, schenden.

Deelnemingen

De deelnemingen die de VNG ultimo 2021 (indirect) aanhoudt zijn de volgende:

- *VNG Diensten B.V.:* Fungeert als houdstermaatschappij van de hieronder vermelde dochterbedrijven. De vennootschap maakt gebruik van de vrijstelling tussenconsolidatie als bedoeld in artikel 2:408 BW. De financiële gegevens van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2021 van de VNG te Den Haag.
  Statutaire directie: L.K. Geluk en P.W. Jeroense. Vestigingsplaats: Den Haag.
- *Congres- en Studiecentrum VNG B.V.* (incl. haar dochter VNG Opleiding en Detachering B.V.): Organiseert congressen, workshops, trainingen en studiebijeenkomsten over gemeentelijke en aanverwante onderwerpen en beleidsterreinen.
  Statutaire directie: W.E. Tönjann-Levert en L.D. de Vries. Vestigingsplaats: Den Haag.
- *VNG Risicobeheer B.V.:* Is gericht op risicomanagement bij gemeenten. In deze rol adviseert zij over risicovraagstukken en ontwikkelt verzekeringsproducten voor gemeenten. Onder andere rechtsbijstandverzekeringen voor collegeleden en ambtenaren, vrijwilligersverzekeringen, zorgverzekeringen en ongevallenverzekeringen brandweer. Voorts adviseert VNG Risicobeheer B.V. over risicobeheer bij gemeenten.
  Statutaire directie: C. Ravensbergen. Vestigingsplaats: Den Haag.
- *VNG International B.V.* (inclusief haar buitenlandse dochter CILG): Werkt aan versterking van het democratisch lokaal bestuur wereldwijd. Het bedrijf ondersteunt Nederlandse en Europese gemeenten bij beleidsinnovatie door gebruik te maken van Europese netwerken. VNG International B.V. ondersteunt het internationale werk van Nederlandse gemeenten. Het Servicebureau Europa (een samenwerking van REGR en VNG) is bij VNG International B.V. gevestigd.
  Statutaire directie: P. Knip. Vestigingsplaats: Den Haag.
- *VNG Realisatie B.V.:* Richt zich op het verbeteren van dienstverlening en bedrijfsvoering van gemeenten ten behoeve van hun burgers en bedrijven. Verder helpt VNG Realisatie B.V. gemeenten deel te nemen aan de netwerksamenleving en ontwikkelt VNG Realisatie B.V. concepten voor een krachtige bestuur.
  Statutaire directie: N. Ducastel. Vestigingsplaats: Den Haag.
- VNG Naleving B.V.: Adviseert en ondersteunt gemeenten op het terrein van handhaving en naleving, ter verbetering van de uitvoeringskracht waarbij zij zich primair richt op het sociale domein en waarbij zij zich richt op de kennisontwikkeling, innovatie, kennisverspreiding. VNG Naleving B.V. ondersteunt de VNG bij door haar gevoerde programma's op voorgenoemd terrein.
  Statutaire directie: I. G.D. Hoogstrate. Vestigingsplaats: Den Haag.

Resultaatontwikkeling van de vereniging

De jaarrekening omvat twee jaarrekeningen, de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. In de enkelvoudige jaarrekening is het resultaat van de deelnemingen apart opgenomen, terwijl in de geconsolideerde jaarrekening de totale baten en lasten van de VNG en de deelnemingen worden weergegeven, geëlimineerd voor de onderlinge leveringen.

Op hoofdlijnen is de ontwikkeling van het resultaat van de vereniging als volgt:

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022
Baten	123.408	107.721	129.502	101.090
Lasten	126.225	113.078	131.123	106.281
Bedrijfsresultaat	-2.817	-5.357	-1.621	-5.191
Financiële baten en lasten	3.152	-	1.045	-
Resultaat deelnemingen	-959	-	523	-
Resultaat (voor bestemming)	**-624**	**-5.357**	**-53**	**-5.191**
Bestemmingsreserve	608	607	1.177	607
Onverdeeld resultaat	**-16**	**-4.750**	**1.124**	**-4.584**

In de begroting 2021 is er rekening gehouden met een dekking uit het vermogen van € 4,750 miljoen. Daarnaast is in de begroting 2021 rekening gehouden met de dekking van de onderstaande afschrijvingslasten vanuit het vermogen voor een totaal bedrag van € 0,607 miljoen:

- De renovatie van de Willemshof, besluit genomen in 2007;
- De herinrichting van de begane grond, besluit genomen in 2018,

Deze lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten en gedekt vanuit het vermogen.

In januari 2021 heeft het bestuur besloten om € 0,838 miljoen uit het vermogen toe te kennen voor extra uit te voeren werkzaamheden gerelateerd aan corona en voor werkzaamheden die blijven liggen als gevolg van langdurige uitval van VNG medewerkers door corona. De realisatie bedroeg € 0,569 miljoen, het resterend bedrag valt weer vrij in het vermogen.

Vergelijking realisatie 2021 met begroting 2021

Het resultaat is uitgekomen op € 1,124 miljoen positief. Het resultaat is daarmee € 5,874 miljoen hoger dan begroot. Het bedrijfsresultaat is € 3.736 miljoen hoger dan begroot. Het resultaat van de deelnemingen en de financiële baten en lasten waren in de begroting niet meegenomen. Het resultaat uit de effectenportefeuille en de deelnemingen bedraagt € 1,568 miljoen.

Het hogere bedrijfsresultaat verklaart deels het positievere resultaat. Het bedrijfsresultaat is een optelsom van de volgende posten:

- Overige baten: De realisatie in 2021 is uiteindelijk € 21,8 miljoen hoger uitgekomen dan begroot met name veroorzaakt door hoger gerealiseerd projectvolume en de hogere doorbelasting van afgenomen diensten, zoals ICT en de detachteringsvergoeding van interne medewerkers. De nieuwe projecten beïnvloeden het bedrijfsresultaat. Een hogere dan begrote inzet van intern personeel zorgt voor een extra dekking van de overheadlasten.
- De hogere projectbijdrage wordt mede veroorzaakt door nieuwe extern gefinancierde projecten na het vaststellen van de begroting. Tegenover deze projecten staat een nagenoeg gelijke stijging van de projectlasten (inclusief personele lasten).
- De lasten van uitzendkrachten/personeel derden komen 2,252 miljoen uit dan begroot. De extra lasten hebben onder andere betrekking op vervangende inhuur voor openstaande vacatures, detacheringen en zwangerschapsvervanging.
- De reis- en verblijfkosten evenals de opleidingskosten en overige rechtspositionele lasten zijn € 0,660 miljoen lager uitgekomen als gevolg van de corona-pandemie.
- Vrijval vanuit de egalisatievoorziening van € 0,294 miljoen, als gevolg van de daling van de

WW en BWW rechten omdat oud-medewerkers een baan hebben gevonden en geen recht hebben op de uitkering.
- Daling van de reservering van de verlofuren van € 0,053 miljoen.
- De kantoor- en huisvestingslasten zijn ten opzichte van de begroting € 0,330 miljoen lager. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor onderhoud, schoonmaak en de catering, als gevolg van het thuiswerken. Daartegenover staan hogere automatiseringskosten, welke deels ook weer doorbelast zijn aan de deelnemingen.
- De inzet van medewerkers voor extern gefinancierde projecten wordt doorbelast aan deze projecten. In de begroting werd rekening gehouden met een doorbelasting van € 6,509 miljoen aan baten. Door het gestegen projectvolume was de werkelijke inzet van medewerkers hoger. De werkelijke doorbelasting kwam uit op € 7,421 miljoen,€ 0,912 miljoen hoger dan begroot. Dit levert een positief dekkingsresultaat op.

Vergelijking realisatie 2021 met realisatie 2020

Het resultaat van de vereniging is in 2021 uitgekomen op € 1,124 miljoen positief. Ten opzichte van het resultaat van € 0,16 miljoen negatief over 2020 is dit een verbetering van € 1,284 miljoen. Zoals hierboven al genoemd zijn er zowel mee- als tegenvallers die voor het resultaat zorgen. Zo zijn ten opzichte van 2020 de baten relatief meer gestegen dan de lasten; en verder zijn de financiële baten en lasten lager, maar daar tegenover is het resultaat van de deelnemingen hoger dan in 2020. Ook was er in 2020 geen dekking voor de lasten van de projecten GT Software en GT End User Devices (€ 1,495 miljoen).

Het bedrijfsresultaat is in 2021 € 1,196 miljoen minder negatief dan in 2020. De belangrijkste oorzaak voor de verbetering is een optelsom van het volgende:
- Hogere contributie als gevolg van de afgesproken 1% groei van de contributie, naast het gebruikelijke indexeren.
- Hogere projectbijdragen als gevolg van de extra inzet vanuit Gemeentefonds Saldi, naast de bijdrage uit het Fonds GGU opgericht, voor de gezamenlijke uitvoeringsactiviteiten.
- Vrijval vanuit de egalisatievoorziening, door de daling van de WW en BWW rechten omdat oud medewerkers door de krappe arbeidsmarkt steeds sneller een baan vinden.
- Lagere reservering voor verlofuren, in 2021 is er door de organisatie meer gestuurd op het tijdig opnemen van de verlofdagen.

Het resultaat uit deelnemingen is € 1,482 miljoen hoger ten opzichte van 2020. Het lagere resultaat uit de deelnemingen in 2020 werd volledig veroorzaakt door het hoge negatieve resultaat van Congres- en Studiecentrum VNG B.V.
VNG International B.V. had in 2020 een lager resultaat vanwege een eenmalig koersverlies op de vreemde valuta.

Het resultaat van VNG Diensten B.V. is slechter dan het voorgaande jaar. In 2020 was er een eenmalige meevaller, vanwege de achterwaartse verliesverrekening van de fiscale eenheid Vennootschapsbelasting, omdat het resultaat van de deelnemingen negatief was.

Het gerealiseerde resultaat uit de effectenportefeuille is € 2,628 miljoen lager dan in 2020. Er is minder gehandeld in 2021. De rentebaten zijn € 0,492 miljoen hoger. Hierin is de vergoeding opgenomen voor het voorgeschoten vermogen van de gemeentelijke aanbestedingsprojecten, met terugwerkende kracht vanaf 2016. Deze vergoeding was in de afgelopen jaren nog niet doorgerekend.

Toelichting op de bedrijfsrisico's

Net als iedere andere organisatie loopt de vereniging in de dagelijkse uitvoering van haar activiteiten risico's. Het is van belang deze risico's te identificeren en daarop bewust beleid te ontwikkelen. In deze paragraaf worden de meest relevante risico's belicht. Het gaat hier om risico's die de financiële positie van de vereniging kunnen aantasten.

Projecten

De vereniging voert namens derden diverse projecten uit. Hiervoor ontvangt zij bijdragen en/of subsidies van het rijk en overige overheidsorganisaties. Uit de ontvangen bijdragen worden projectmedewerkers gefinancierd. Het betreft niet alleen medewerkers met een tijdelijke aanstelling maar ook medewerkers met een vaste aanstelling of externe inhuur. Gezien de omvang van het aantal projecten is een vaste kern van projectmedewerkers verantwoord. Het laatste betekent dat vaste lasten worden gefinancierd met variabele inkomsten. Risico bij het wegvallen van projecten is dat er onvoldoende dekking is voor de salarislasten en eventueel kosten voor afvloeiing van projectmedewerkers. Om de risico's te beheersen worden alleen die projecten begroot die zeker zullen worden gerealiseerd. Voorts wordt voor de uitvoering van projecten zo veel mogelijk gewerkt met personeel dat flexibel over de projecten ingezet kan worden. Verder is er bij inhuur ook het risico van een fictief dienstverband. Risicobeheersing vindt hier plaats door vooraf de opdrachtformulering helder en duidelijk neer te zetten en te toetsen. Vanaf 2020 is de Inkoop Service Desk ingericht. Inkoop vindt plaats via de Inkoop Service Desk. Middels deze maatregelen wordt het risico op het wegvallen van bijdragen beperkt.

Subsidies

De vereniging ontvangt subsidies voor de uitvoering van diverse projecten. De vereniging loopt het risico dat achteraf het subsidiebedrag naar beneden wordt bijgesteld als de vereniging niet aan de subsidievoorwaarden heeft voldaan, terwijl de lasten wel zijn gemaakt. Dit risico wordt onder meer beperkt door periodiek te monitoren of de gemaakte lasten binnen het toegekende budget vallen en een strikt tijdschrijfbeleid te handhaven zodat projecturen na afloop te verantwoorden zijn.

Resultaat bedrijven

De vereniging loopt het risico dat de resultaten van de bedrijven tegenvallen door ontwikkelingen op de markt waarop deze bedrijven opereren of doordat risico's zich voordoen, die typisch zijn voor de betreffende deelneming. Als indirecte 100% aandeelhouder deelt de vereniging in het in de resultaatseffecten als gevolg van de ondernemingsrisico's van de deelnemingen. De VNG wil haar afhankelijkheid van het resultaat van de VNG-bedrijven terugdringen. Hierdoor zal bij de VNG het risico dat uit het aandeelhouderschap voortkomt gemitigeerd worden. Dit heeft zij gedaan door vanaf 2019 het resultaat van de deelnemingen niet mee te nemen in de begroting.

Beleggingen

De vereniging loopt koersrisico over het belegd vermogen. Als de koersen van aandelen en of vastrentende waarden dalen zal dit een negatief effect op het vermogen hebben. Tevens kan het een negatief effect op het resultaat hebben omdat begrote inkomsten uit beleggingen niet worden gerealiseerd. Behoudens de situatie van algehele en extremere omstandigheden (malaise op de effectenmarkten) is door het aanbrengen van spreiding in de portefeuille (in beleggingscategorieën en over regio's wereldwijd), het risico op een negatief effect op het vermogen beperkt.
Er is gekozen voor een middellange beleggingsstrategie. Dat houdt in dat wordt verwacht dat optredende koersdalingen op de middellange termijn weer goed worden gemaakt en de vermogenspositie dus niet structureel wordt aangetast. Een eventueel negatief effect op het jaarresultaat van de vereniging is niet altijd op voorhand uit te sluiten. Wel wordt dit eventuele negatieve effect gedempt door te werken met een herwaarderingsreserve. Hierdoor worden,

zolang de herwaarderingsreserve positief is, ongerealiseerde koersresultaten niet in het resultaat betrokken. Het risico van beleggingen wordt verder beperkt door spreiding en door, indien nodig, een tijdige aanpassing van de portefeuilleverdeling in tijden van verslechterende marktomstandigheden. Er wordt een defensief beleggingsbeleid gevoerd.

Eigenrisicodrager WW en Bovenwettelijk WW (BWW)

De vereniging is eigen risicodrager voor de WW- en BWW rechten van de oud-medewerkers. Dit kan leiden tot tegenvallers die vooral bij de het recht op BWW op kunnen lopen tot hoge bedragen. Voor alle opgebouwde rechten wordt op het moment dat het recht zich voordoet een voorziening gevormd. Om eventuele opbouw van nieuwe rechten te beperken, werkt de vereniging voor een deel met tijdelijke contracten, indien het om tijdelijk werk en een tijdelijke financiering gaat.

Kerninformatie van de VNG

(bedragen x € 1.000)

Geconsolideerde balans van de VNG per ultimo	2021	2020
Vaste activa	78.997	75.657
Vlottende activa	100.870	81.441
Groepsvermogen	-63.912	-62.379
Voorzieningen	- 2.981	-3.739
Kortlopende schulden	-112.974	-90.980
	0	**0**

Geconsolideerde staat van baten en lasten van de VNG	2021	2020
Contributie	24.514	23.480
Totale baten (exclusief contributie)	140.571	127.142
Totale lasten	165.900	154.313
Bedrijfsresultaat	-815	-3.691
Financiële baten en lasten	904	2.759
Bijzondere baten en lasten	-	308
Vennootschapsbelasting	-142	-
Resultaat boekjaar	-53	-624
Dekking uit het vermogen	1.177	608
Onverdeeld resultaat	**1.124**	**-16**

Het aandeel in het resultaat van de VNG-bedrijven in het resultaat (na VpB) van de vereniging is als volgt opgebouwd	2021	2020
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	-417	-1.989
VNG Risicobeheer B.V.	517	478
VNG International B.V.	269	95
VNG Realisatie B.V.	102	14
VNG Naleving B.V.	145	127
VNG Diensten B.V. (excl. deelnemingen)	-93	316
	523	-959

Personeelsgegevens van de vereniging	2021	2020
Bezetting in fte's per 31 december	291,4 fte	295.5 fte
Gemiddeld aantal fte's	293,5 fte	282,3 fte
Uitstroompercentage bij de vereniging	13,16%	13%
Ziekteverzuimpercentage (incl. zwangerschappen)	4,36%	3,42%
Salarislasten in procenten van de lasten	20%	20%

Vraagbaakfunctie van de vereniging	2021	2020
Aantal binnengekomen vragen via de Frontoffice (zowel in Corsa als per mail)	16.598	20.774

Samenstelling bestuur en directie VNG

(per 31 december 2021)

Dhr. J. van Zanen	Voorzitter	Burgemeester	Den Haag
Dhr. H. Bruls	Vicevoorzitter	Burgemeester	Nijmegen
Dhr. E. van Oosterhout	Secretaris/penningmeester	Burgemeester	Emmen
Dhr. E. Anker	Lid	Wethouder	Zwolle
Mw. I. Diks	Lid	Wethouder	Groningen
Dhr. V. Everhardt	Lid	Wethouder	Amsterdam
Dhr. E. Eerenberg	Lid	Wethouder	Utrecht
Dhr. T. Heerts	Lid	Burgemeester	Apeldoorn
Dhr. P. Heijkoop	Lid	Wethouder	Dordrecht
Dhr. A. Hofland	Lid	Burgemeester	Rijssen-Holten
Mw. L. Hooijdonk	Lid	Wethouder	Utrecht
Dhr. J. Kompier	Lid	Wethouder	Vaals
Dhr. M. van der Kraan	Lid	Gemeentesecretaris	Delft
Dhr. R. Lievense	Lid	Raadslid	Schouwen-Duivenland
Dhr. H. Lenferink	Lid	Burgemeester	Leiden
Dhr. A. Mulder	Lid	Wethouder	Den Haag
Mw. S. Mutluer	Lid	Wethouder	Zaanstad
Dhr. A. Reinders	Lid	Burgemeester	Stichtse Vecht
Dhr. C. Rutten	Lid	Raadslid	Breda
Mw. E. van Selm	Lid	Burgemeester	Opsterland
Dhr. G. Soest	Lid	Griffier	Venlo
Dhr. F. Weerwind	Lid	Burgemeester	Almere
Dhr. T. Weterings	Lid	Burgemeester	Tilburg

Directie

Leonard Geluk	Algemeen directeur
Pieter Jeroense	plv. Algemeen directeur

Enkelvoudige jaarrekening 2021

Enkelvoudige balans per 31 december 2021

Voor bestemming van het resultaat (bedragen x € 1.000)

ACTIVA

		2021		2020
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.279		9.913	
Activa in uitvoering	84		282	
Machines en installaties	836		646	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.344		914	
		11.543		11.755
Financiële vaste activa (2)				
Deelnemingen	19.488		18.954	
Overige effecten	66.937		63.385	
		86.425		82.339
Totaal vaste activa		**97.968**		**94.094**
Vlottende activa				
Vorderingen				
Handelsdebiteuren (3)	4.374		4.269	
Belastingen (4)	43		193	
Intercompany (5)	322		492	
Overige vorderingen en overlopende activa (6)	7.949		11.546	
		12.688		16.500
Liquide middelen (7)		33.150		26.031
Totaal vlottende activa		**45.838**		**42.531**
Totaal activa		**143.806**		**136.625**

PASSIVA

		2021		2020
Eigen vermogen (8)				
Herwaarderingsreserves	7.172		5.595	
Statutaire reserve	2.725		2.725	
Bestemmingsreserves	4.729		5.337	
Overige reserves	48.306		48.891	
Omrekenverschillen	-144		-155	
Onverdeeld resultaat	1.124		-16	
		63.912		**62.377**
Voorzieningen (9)				
Egalisatievoorziening	811		1.105	
Jubileumvoorziening	431		424	
		1.242		**1.529**
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren (10)	5.777		6.846	
Belastingen en premie sociale verzek. (11)	8.057		5.809	
Intercompany (12)	2.375		5.216	
Overlopende passiva (13)	56.446		48.695	
Overige schulden (14)	5.997		6.153	
		78.652		**72.719**
Totaal passiva		**143.806**		**136.625**

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Baten			
Contributie	24.514	24.500	23.480
Bijdrage projecten (15)	98.869	77.817	93.078
Overige baten (16)	6.119	5.404	6.851
Som der baten	**129.502**	**107.721**	**123.408**
Lasten			
Salarissen (17)	20.869	20.659	20.179
Sociale lasten en pensioenlasten (17)	5.289	6.078	4.957
Overige personeelslasten (18)	3.181	1.880	14.136
Afschrijvingen	1.289	1.650	1.151
Kantoor- en huisvestingslasten (19)	4.879	4.866	4.948
Activiteitslasten (20)	93.821	76.443	80.403
Overige lasten (21)	1.795	1.502	452
Som der lasten	**131.123**	**113.078**	**126.226**
Bedrijfsresultaat	**-1.621**	**-5.357**	**-2.818**
Financiële baten en lasten (22)	1.045	-	3.152
Buitengewone baten	-	607	-
Aandeel in resultaat van deelnemingen (23)	523	-	-959
Resultaat voor belastingen	**-53**	**-4.750**	**-624**
VPB	-	-	-
Resultaat	**-53**	**-4.750**	**-624**
Dekking uit het vermogen	**1.177**	**4.750**	**608**
Onverdeeld resultaat	**1.124**	**-**	**-16**

Het bedrijfsresultaat is uitgekomen op € 1,621 miljoen negatief. Dit is € 3,734 miljoen beter dan begroot.
De resultaten van de effectenportefeuille en de deelnemingen waren geen onderdeel van de begroting. Na het positief resultaat van € 1.045 miljoen van de effectenportefeuille, de € 0,523 miljoen resultaat van de deelnemingen en de onttrekking uit de bestemmingsreserve voor de lasten van de herhuisvesting en de Covidgerelateerde werkzaamheden, is het onverdeeld resultaat uitgekomen op € 1,124 miljoen.

Resultaatsbestemming

Het onverdeeld resultaat, € 1,124 miljoen, zal worden toegevoegd aan de overige reserves.

Toelichting algemeen

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid. Zij is statutair gevestigd en kantoorhoudende te (2514 JS) Den Haag, aan de Nassaulaan 12. Het KvK nummer van de vereniging is 40409418.

De jaarrekening van de VNG is opgesteld op 22 april 2022.

In het verslag wordt de staat van baten en lasten 2021 vergeleken met de staat van baten en lasten 2020 en de begroting 2021. De begroting van de vereniging waartegen de realisatie wordt afgezet is de goedgekeurde begroting 2021 die in oktober 2020 door het bestuur is vastgesteld.

Doelstelling VNG

De vereniging heeft ten doel te werken aan een krachtige lokale overheid door agenderend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

De vereniging ondersteunt haar leden met belangenbehartiging, netwerken en dienstverlening. Dat doet zij collectief, in groepen en individueel bij de vervulling van bestuurs-, uitvoerings- en overige taken. Ook ondersteunt de vereniging haar leden bij de organisatie van de gezamenlijke gemeentelijke uitvoering.

De vereniging heeft voorts de bevoegdheid om voor de leden of groepen van leden:

a. Afspraken te maken met verenigingen van werknemers en andere overheden over arbeidsvoorwaarden en het arbeidsvoorwaardenbeleid en die vast te leggen in collectieve arbeidsovereenkomsten;
b. Standaarden vast te stellen ter verbetering van de kwaliteit en efficiëntie van de gezamenlijke gemeentelijke uitvoering.

Toepassing verslaggevingsstelsel

Het toegepaste verslaggevingsstelsel voor de jaarrekening is gebaseerd op de wettelijke voorschriften weergegeven in Richtlijn 640, Organisaties zonder winststreven voor zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Rapporteringsvaluta

De enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening luidt in duizenden euro's (€). De euro fungeert als functionele en rapporteringsvaluta van de VNG. Tellingen zijn gebaseerd op de niet afgeronde bedragen.

Vergelijkende cijfers

Voor de vergelijkbaarheid van de cijfers 2021 zijn de vergelijkende cijfers 2020 in de balans,

staat van baten en lasten en de toelichting op enkele onderdelen aangepast. Daar waar dat gedaan is, wordt daarvan melding gemaakt in toelichting.

Herwaardering

Effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde per balansdatum. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden verwerkt in de herwaarderingsreserve. Maar als de herwaarderingsreserve negatief is, komen ongerealiseerde koerseffecten ten gunste of ten laste van het resultaat. De herwaarderingsreserve is ingesteld om resultaatseffecten ten gevolge van niet gerealiseerde koerseffecten (bewegingen) te voorkomen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van VNG en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van de VNG en haar groepsmaatschappijen opgenomen. Het resultaat uit dochterondernemingen zijn in de enkelvoudige jaarrekening na het bedrijfsresultaat verantwoord onder het kopje aandeel in resultaat van deelnemingen.
De direct of indirect gehouden deelnemingen in groepsmaatschappijen zijn:

- VNG Diensten B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG International B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Risicobeheer B.V., Den Haag, 100% belang
- Congres- en Studiecentrum VNG B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Opleiding & Detachering B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Realisatie B.V., Den Haag, 100% belang
- VNG Naleving B.V., Den Haag, 100% belang

Nevenvestigingen

VNG International B.V. heeft één dochteronderneming te weten CILG in Tunesië (100% belang). In het verslag wordt de geconsolideerde staat van baten lasten 2021 vergeleken met de geconsolideerde staat van baten en lasten 2020. De geconsolideerde begroting wordt niet gebruikt als sturingsinstrument en is daarom niet opgesteld.

Valutaomrekening

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum. In de staat van baten en lasten zijn baten, lasten en resultaten omgerekend in euro's tegen de op het moment van de transacties geldende koers. Het hierbij ontstane koersverschil wordt direct in het resultaat verwerkt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur, of tegen lagere opbrengst waarde. De afschrijving bedraagt voor bedrijfsgebouwen vijftig jaar (verbouwingen tien jaar), voor renovaties twintig jaar, machines en installaties zes tot twintig jaar en voor andere bedrijfsmiddelen drie tot tien jaar. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa
Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de VNG.

Effecten
Effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde gebaseerd op beurskoers per balansdatum. Ongerealiseerde waardeveranderingen van effecten worden direct verwerkt in de herwaarderingsreserve en leiden niet tot resultaat. Indien de herwaarderingsreserve negatief is, wordt de herwaarderingsreserve ten laste van het resultaat aangevuld tot € 0. Dit ten laste van het resultaat gebrachte verlies, wordt in latere jaren, bij een positieve ontwikkeling, weer ingelopen ten gunste van de staat van baten en lasten.

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt dit als zodanig toegelicht.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die nodig zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen, waar van toepassing worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij de tijdswaarde van geld niet materieel is. Als de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de voorziening tegen nominale waarde gewaardeerd.
Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Baten
Algemeen
Onder baten wordt verstaan: de contributie-inkomsten, de projectbijdragen, de bijdrage t.b.v. Fonds GGU, de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden, onder aftrek van kortingen e.d. en van over de baten geheven belastingen. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Bijdragen en subsidies
De toerekening van de projectbijdragen vindt plaats op basis van de gemaakte lasten in de desbetreffende jaar. De gemaakte projectlasten worden verantwoord naar kostencategorie in de staat van baten en lasten.

Resultaat deelnemingen
Het resultaat van de deelnemingen komt overeen met het aandeel in het resultaat over het boekjaar van de betreffende deelneming. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Lasten
Algemeen
De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Intercompany-transacties
Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Vennootschapsbelasting
Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen in werking getreden. Hierdoor is de VNG onderworpen aan vennootschapsbelasting indien en of voor zover zij met haar activiteiten een onderneming vormt. De door VNG (in)direct gehouden dochterondernemingen zijn vanwege hun B.V.-rechtsvorm integraal onderworpen aan vennootschapsbelasting. Omdat VNG nu geen activiteiten voert waarbij een onderneming kan worden geconstateerd, is zij niet aan Vennootschapsbelasting onderworpen. De door de VNG (in)directe gehouden dochterondernemingen zijn gevoegd in een fiscale eenheid op het niveau van VNG Diensten B.V. De resultaten van de door de VNG gehouden dochterondernemingen worden in de post resultaat deelnemingen verantwoord na de belastinglast van de fiscale eenheid. Geconsolideerd wordt de totale belastinglast van de consolidatie kring verantwoord.

Pensioenen
Bij de vereniging is er sprake van een bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) ondergebrachte pensioenregeling. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd. Verwerking in de jaarrekening van de VNG vindt plaats als toegezegde bijdrageregeling, omdat de VNG geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies als er sprake is van een tekort op het vereist eigen vermogen bij het ABP. Volgens de Pensioenwet moet het ABP beschikken over een mínimaal vereist eigen vermogen. Het ABP gebruikt daarvoor een beleidsdekkingsgraad van 126%. De 'beleidsdekkingsgraad'; het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden steeg in 2021 van 87,6% naar 102,8%. Bij dit percentage vindt er nog geen indexatie plaats, maar ook geen pensioenverlaging. Indexatie is toegestaan vanaf een dekkingsgraad van 110%. In samenspraak met de sociale partners is besloten om de premie zo stabiel mogelijk te houden in aanloop naar de overgangsfase naar een nieuw pensioencontract dat uiterlijk 1 januari 2027 in werking treedt. De premie 2022 is daarom gelijk gebleven aan de premie 2021, nl. 25,9%.

Algemene grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de post liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Overige informatie

Rente- en kredietrisico's

De invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten van de VNG worden zo veel mogelijk beperkt. Hierbij stelt de VNG zich ten doel de totale rentebaten te optimaliseren en de totale rentelasten te beperken. Om dit te bereiken bankiert de vereniging op de achtergrond in een zogenaamd rente- en saldo-compensabel stelsel. Hierbij bankiert zij met de door haar (indirect) gehouden dochters. Doordat de bank in dit stelsel alleen het saldo van de verschillende rekeningen ziet, fungeren de plusstanden van de deelnemingen als dekking tegen eventuele roodstanden van de vereniging. Debet standen op de hoofdrekening of een van de nevenrekeningen worden bij een totale saldo creditstand op de hoofdrekening gecompenseerd, zodat er in dat geval per saldo geen debetrente behoeft te worden betaald. Opgemerkt zij dat dit ook in de huidige situatie van negatieve creditrente (plus rente) geldt. Immers debet standen (roodstanden) zijn duurder dan negatieve creditstanden. Eventueel uit te zetten gelden buiten het stelsel geschiedt vanuit de hoofdrekening of vanuit de rekening van VNG Diensten B.V. De kredietrisico's voor de vereniging zijn als laag te kwalificeren. De baten die de vereniging genereert, zijn nagenoeg alle afkomstig van overheidsinstellingen.

Tekstuele analyse

De cijfers worden zoveel mogelijk toegelicht onder de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten. Voor zover de cijfers in de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten hetzelfde zijn als de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten, zullen deze niet apart worden toegelicht.

Toelichting op de enkelvoudige balans

(bedragen x € 1.000)

Materiële vaste activa (1)

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Bedrijfs-gebouwen en -terreinen	Activa in uitvoering	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	**Totaal 2021**
Beginstand	24.407	282	5.953	4.984	35.626
Aanschafwaarde					
Cumulatieve afschrijvingen					
en waardeverminderingen	-14.494	-	-5.307	-4.070	-23.871
Boekwaarde 1 januari	**9.913**	**282**	**646**	**914**	**11.755**
Mutaties					
Investeringen	215	84	58	720	1.077
Desinvesteringen aanschafwaarde	-		-50	-886	-936
Desinvesteringen afschrijvingen	-		50	886	936
Herrubriceringen aanschafwaarde	21	-283	261	-	-
Afschrijvingen	-870		-129	-290	-1.289
Totaal mutaties	**-634**	**-199**	**190**	**430**	**-213**
Eindstand					
Aanschafwaarde	24.643	84	6.222	4.818	35.767
Cumulatieve afschrijvingen					
en waardeverminderingen	-15.364		-5.386	-3.474	-24.224
Boekwaarde 31 december	**9.279**	**84**	**836**	**1.344**	**11.543**
Afschrijvingspercentages	2-20%		5-16,7%	10-33%	

In 2021 is geïnvesteerd in het onderhoud van ons kantoorpand, het ICT-net werk in de Willemshof. De mutaties in de vaste activa bestaan verder uit de reguliere vervanging van activa en de geplande jaarlijkse afschrijvingen. Activa in uitvoering zijn de investeringen die op balansdatum nog niet in gebruik zijn en geactiveerd worden in 2022 of later.

De actuele WOZ-waarde van Nassaulaan 12 is gelijk aan € 21,450 miljoen en die van de Sophialaan 10 bedraagt € 3,850 miljoen.

Financiële vaste activa (2)

Deelnemingen	**2021**	**2020**
VNG Diensten B.V.	19.488	18.954
	19.488	**18.954**

VNG Diensten B.V.	**2021**	**2020**
Stand per 1 januari	18.954	19.941
Aandeel in resultaat	523	-959
Dividend	-	-
Omrekenverschillen vreemde valuta	11	-28
Stand per 31 december	**19.488**	**18.954**

De toename van de waarde ultimo 2021 ten opzichte van de waarde ultimo 2020 van VNG Diensten B.V. is het gevolg van het positieve resultaat deelnemingen 2021 als gevolg van toenemende omzet.

Het verloop van de effectenportefeuille (exclusief overige beleggingen)

Overige effecten	**2021**	**2020**
Effectenportefeuille	66.933	63.381
Overige beleggingen	4	4
Stand per 31 december	**66.937**	**63.385**

	Obligaties	**Aandelen**	**Totaal 2021**	**Totaal 2020**
Balanswaarde per 1 januari	44.419	18.962	63.381	62.364
Aankopen	1.833	1.342	3.175	21.161
Verkopen		1.289	1.289	20.782
Gerealiseerde waardedalingen of -stijgingen		69	69	222
Ongerealiseerde waardedalingen of -stijgingen	1.257	2.854	1.596	415
Stand per 31 december	**44.994**	**21.938**	**66.933**	**63.381**

De balanswaarde per ultimo 2021 komt ten opzichte van de balanswaarde ultimo 2020 € 3,552 miljoen hoger uit. Dit is een stijging van 5,6%. Het saldo aan- en verkopen draagt hier voor € 0,379 miljoen aan bij en het saldo gerealiseerde en ongerealiseerde waarde mutaties draagt hier voor € 0,637 miljoen aan bij.

	Obligaties	Aandelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Cumulatieve ongerealiseerde koerseffecten	**1.154**	**6.018**	**7.172**	**5.595**

De cumulatieve ongerealiseerde koerseffecten vormen in geval van een positieve stand de herwaarderingsreserve. De herwaarderingsreserve 2021 nam ten opzichte van 2020 met € 1,577 miljoen in omvang toe. Het deel aandelen draagt hier € 2,834 miljoen aan bij en het deel vastrentende waarden draagt hier met € -1,258 miljoen (negatief) aan bij.

Handelsdebiteuren (3)

	2021	2020
Handelsdebiteuren	4.916	4.723
Voorziening dubieuze debiteuren	-542	-454
Stand per 31 december	**4.374**	**4.269**

De post handelsdebiteuren is met € 0,105 miljoen toegenomen.

De contributievorderingen zijn ten opzichte van vorig jaar met € 3,462 miljoen afgenomen. Er zijn meer betalingen voor het einde van het jaar ontvangen waardoor ook de vooruit ontvangen contributie voor een lager bedrag (€ 3,122 miljoen) in de overlopende passiva is meegenomen.
Voor de overige vorderingen betreft de stijging grotendeels (€ 0,769 miljoen) vorderingen waarvoor een juridische procedure loopt. Deze zijn niet als dubieus aangemerkt.
De voorziening dubieuze debiteuren is ten opzichte van vorig jaar met € 0,088 miljoen toegenomen. In 2021 is de betalingsachterstand van een aantal oude vorderingen verder opgelopen en zijn er nieuwe vorderingen als dubieus aangemerkt omdat niet voldaan kan worden aan de betalingsafspraken.

Belastingen (4)

	2021	2020
Terug te vorderen Dividendbelasting	43	193
Stand per 31 december	**43**	**193**

Dit betreft de terug te vorderen dividendbelasting vanuit de effectenportefeuille over het jaar 2021. De post te vorderen dividendbelasting is fors (0,150 miljoen) lager. De oorzaak hiervan is dat in stand 2020 de jaren 2016 tot en met 2020 zijn begrepen. In 2021 zijn deze vorderingen ingediend en afgewikkeld.

Intercompany (5)

	2021	2020
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	17	40
VNG International B.V.	17	10
VNG Opleiding & Detachering B.V.	8	6
VNG Realisatie B.V.	197	194
VNG Risicobeheer B.V.	13	17
VNG Naleving B.V.	70	48
VNG Diensten B.V.	-	177
Stand per 31 december	**322**	**492**

Overlopende activa (6)

	2021	2020
Waarborgsommen	21	21
Vooruitbetaalde kosten	700	532
Nog te factureren opbrengsten	1.728	2.028
Reclassificatie OHW projecten	5.493	8.955
Overige vorderingen	7	10
Stand per 31 december	**7.949**	**11.546**

De grootste daling (€ 3,462 miljoen) in de overlopende activa wordt veroorzaakt door de nog te vorderen bedragen op de projecten. In 2020 was de vordering op de GT-aanbestedingen hoger dan in 2021. De gemaakte kosten worden achteraf in rekening gebracht bij de deelnemers, waardoor de vorderingen per jaar dalen. Ook is de subsidie op het project Omgevingswet verwerkt, waardoor de opgenomen vordering van € 2,9 miljoen in 2021 niet meer open staat. De nog te factureren opbrengsten zijn met € 0,300 miljoen gedaald. De facturen uit 2021 zijn zoveel mogelijk nog in 2021 verstuurd. De te factureren opbrengsten bestaan uit door te belasten salarislasten en de bijdragen op projecten.

Liquide middelen (7)

	2021	2020
Bank	33.144	26.026
Kas	6	5
Stand per 31 december	**33.150**	**26.031**

Het saldo van de liquide middelen betreft het totaal van de zakelijke rekeningen-courant en spaar-/vermogensspaarrekeningen. Het kassaldo betreft een voorraad VVV-Bonnen met een waarde van € 6.000. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging.

Eigen vermogen (8)

	2021	2020
Overige reserve	48.306	48.891
Bestemmingsreserve	4.729	5.337
Statutaire reserve	2.725	2.725
Herwaarderingsreserve	7.172	5.595
Omrekenverschillen	-144	-155
Onverdeeld resultaat	1.124	-16
	63.912	**62.377**

De overige reserve is vrij besteedbaar. De Bestemmingsreserve, de Wettelijke reserve, de Herwaarderingsreserve en de Omrekenverschillen zijn niet vrij besteedbaar.

Overige Reserve	2021	2020
Stand per 1 januari	48.891	49.207
Resultaatsbestemming vorig boekjaar	-16	-1.174
Bestemmingsreserve nieuwe Willemshof	-	858
Bestemming agv bestemming agv Covid werkzaamheden	-838	-
Vrijval restant bestemming a.g.v. Covid werkzaamheden	269	-
Stand per 31 december	**48.306**	**48.891**

Bestemmingsreserve	2021	2020
Stand per 1 januari	5.337	5.946
Lasten herhuisvesting	-458	-459
Lasten afschrijving begane grond	-150	-150
Bestemming agv Covid werkzaamheden	838	-
Lasten agv Covid werkzaamheden 2021	-569	-
Vrijval restant bestemming Covid budget	-269	-
Stand per 31 december	**4.729**	**5.337**

In 2007 is besloten dat een deel van het eigen vermogen beschikbaar wordt gesteld om de verbouwing van de Willemshof te financieren. Hiervoor is een Bestemmingsreserve gevormd, voor de jaarlijkse afschrijvingslasten.
Voor de verbouwing van de begane grond is in 2018 besloten dat de afschrijvingslasten voor een totaalbedrag van € 1,500 miljoen ten laste komen van het vermogen. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd, voor de jaarlijkse afschrijvingslasten.

In het eerste kwartaal 2021 is besloten € 0,838 miljoen uit het vermogen te bestemmen voor de voor de extra werkzaamheden als gevolg van corona. De realisatie is uitgekomen op € 0,569 miljoen. Het restant valt vrij in de overige reserves.

Eind 2021 bestaat de Bestemmingsreserve (€ 4,729 miljoen) uit het saldo van de afschrijvingslasten verbouwing Willemshof (€ 3,477 miljoen), afschrijvingslasten begane grond (€ 1,138 miljoen) en het solidariteitsfonds (€ 0,114 miljoen) gevormd voor de vergoeding van de schade ontstaan uit de staking door gemeente ambtenaren.

Wettelijke Reserve	2021	2020
Stand per 1 januari	2.725	2.725
Stand per 31 december	**2.725**	**2.725**

De wettelijke reserve bestaat uit de verkrijgingswaarde en het resultaat van VNG Realisatie B.V. toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2015 en 2016 zijn deze bedragen apart gepresenteerd, omdat VNG Realisatie B.V. behoudens bijzondere omstandigheden geen dividend uit kan keren, dat komt uit de uitnamen gemeentefonds en/of de omzetting van de Stichting naar een Coöperatie. Deze reserve wordt vanaf 2019 apart gepresenteerd als wettelijke reserve.

Herwaarderingsreserve (gesplitst)	Obligaties	Aandelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Balanswaarde per 1 januari	2.411	3.184	5.595	7.192
Realisatie herwaardering door verkoop	-	-20	-20	-2.013
Ongerealiseerde waarde mutaties	-1.257	2.855	1.597	415
Aanpassing herwaardering	-1.257	2.834	1.577	-1.597
Stand per 31 december	**1.155**	**6.018**	**7.172**	**5.595**

De herwaarderingsreserve is vanaf 2009 positief. Hierdoor lopen de ongerealiseerde koersresultaten via de balans. In 2020 is binnen de effectenportefeuille een fonds opgeheven waardoor vastrentende waarden (obligaties) overgeheveld zijn naar een ander fonds. Dit leidde tot afname van de herwaarderingsreserve als gevolg van gerealiseerde waardemutaties. Dit jaar zijn verkoop bewegingen zeer beperkt gebleven. Dit en stijgende waarden van aandelen leidt ertoe dat per saldo de herwaarderingsreserve in omvang is toegenomen. De negatieve ongerealiseerde bijdrage ongerealiseerde waardemutaties vastrentende waarden (obligaties) wordt veroorzaakt door de blijvend lage rente.

Omrekenverschillen	2021	2020
Stand per 1 januari	-155	-127
Mutatie	11	-28
Stand per 31 december	**-144**	**-155**

Onverdeeld resultaat boekjaar	2021	2020
Stand per 1 januari	-16	-316
Naar Overige reserves (uit onverdeeld resultaat voorgaand boekjaar)	16	316
Mutatie bestemmingsreserve 2021 (afschr.lasten huisvesting)	608	608
Mutatie bestemmingsreserve 2021 (Werkzaamheden a.g.v. Covid)	569	608
Resultaat boekjaar	-53	-624
Stand per 31 december	**1.124**	**-16**

Het onverdeeld resultaat wordt in mindering gebracht op de overige reserve.

Voorzieningen (9)

De VNG heeft een tweetal voorzieningen voor verplichtingen die voortvloeien uit aanspraken op de WW- en Bovenwettelijke WW-regelingen en voor de uit te keren jubileumuitkeringen. Deze voorzieningen hebben in overwegende mate een langlopend karakter. Deze voorzieningen worden jaarlijks in overeenstemming gebracht met de maximale toekomstige verplichtingen. De voorzieningen worden gepresenteerd tegen de contante waarde.

Egalisatievoorziening	2021	2020
Stand per 1 januari	1.105	1.376
Dotaties	358	254
Onttrekkingen/vrijval	-652	-526
Stand per 31 december	**811**	**1.105**

In 2021 is de egalisatievoorziening voor toekomstige jaarlijkse verplichtingen voor afvloeiingslasten gedaald met € 0,294 miljoen. De weergegeven dotatie wordt in hoge mate veroorzaakt door de opgebouwde rechten van (oud-)medewerkers die recht hebben op een WW-uitkering. De onttrekking bestaat uit de betaling van de uitkeringsrechten van de oud-medewerkers die reeds in de voorziening waren meegenomen en de vrijval van de opgenomen uitkeringsrechten, omdat de oud-medewerkers een baan gevonden hebben en geen recht meer hebben op de WW uitkering.

Voorziening ambtsjubilea	2021	2020
Stand per 1 januari	424	438
Onttrekkingen	-	-14
Dotaties	7	-
Stand per 31 december	**431**	**424**

De voorziening is gevormd voor de toekomstige ambtsjubilea. De voorziening betreft de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen gebaseerd op de gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Handelscrediteuren (10)

	2021	2020
Handelscrediteuren	12.287	15.259
Betalingen onderweg	-	-
Reclassificatie	-6.510	-8.413
Stand per 31 december	**5.777**	**6.846**

De reclassificatie betreft de af te dragen BTW aangifte (€ 5,934 miljoen) en het saldo nog te betalen Intercompany (€ 0,576 miljoen). Deze zijn onderdeel van het subboek Crediteuren en worden in de jaarrekening onder de daarvoor bestemde rubriek verantwoord.

Belastingen en premie sociale verzekeringen (11)

	2021	2020
Afdracht loonbelasting en sociale premies	1.696	737
Pensioenen	394	385
Omzetbelasting	5.967	4.687
Stand per 31 december	**8.057**	**5.809**

Intercompanycrediteuren (12)

	2021	2020
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	265	336
VNG International B.V.	2	834
VNG Opleiding & Detachering B.V.	130	134
VNG Realisatie B.V.	1.602	3.178
VNG Naleving B.V.	376	734
Stand per 31 december	**2.375**	**5.216**

Overlopende passiva (13)

	2021	2020
Vooruit gefactureerde contributie	16.037	12.872
Vooruit ontvangen subsidies	33.247	27.820
Fonds GGU & Gemeentefonds Saldi	7.162	8.002
Stand per 31 december	**56.446**	**48.695**

Onder de post vooruit ontvangen subsidies zijn de bedragen opgenomen van het rijk voor de projecten die nog doorlopen of afgerekend worden in 2021 en later.

Onder de post Fonds GGU en Gemeentefonds Saldi staan de nog uit te geven bedragen van de uitname uit het Gemeentefonds en het Fonds GGU. De ALV 2020 heeft ingestemd om in 2022 uit deze gelden € 1,1 miljoen te besteden aan de collectieve activiteiten zoals genoemd in het plan GGU 2022. De overige gelden blijven ter beschikking van de activiteiten binnen het Fonds GGU voor 2022 en later.

Overige schulden (14)

	2021	2020
Vooruit gefactureerde bedragen	62	93
Div. reserveringen voor verlof en vakantiegeld	1.887	2.956
Overige schulden	4.048	3.104
Stand per 31 december	**5.997**	**6.153**

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De totale verplichting voor beheer en onderhoud van het automatiseringssysteem en de Facilitaire Diensten (catering, onderhoud gebouwen, schoonmaak en receptiediensten), en verbouwingen van het pand op de tweede etage in 2022, bedraagt € 5,700 miljoen (t/m 2026).

Per jaar is de verplichting:
2022 € 2,650 miljoen
2023 € 2,262 miljoen
2024 € 0,415 miljoen
2025 € 0,299 miljoen
2026 € 0,074 miljoen

Wet Ketenaansprakelijkheid

De onderneming is onderworpen aan de Wet Ketenaansprakelijkheid en de Wet Inlenersaansprakelijkheid. Op grond daarvan kan de onderneming worden aangesproken voor de door onderaannemers mogelijk niet afgedragen belastingen en premies sociale verzekeringen.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

De VNG maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, waarvan naast de VNG ook VNG Diensten B.V., VNG International B.V., VNG Realisatie B.V., Congres- en Studiecentrum VNG B.V., VNG Risicobeheer B.V., VNG Naleving B.V. en VNG Opleiding & Detachering B.V. deel uitmaken.Binnen deze fiscale eenheid zijn de bedrijven, die onderdeel van de eenheid wordt geen btw aangerekend op de onderlinge leveringen en diensten. Elke afzonderlijke entiteit binnen deze fiscale eenheid doet zelfstandig aangifte. Daarnaast zijn de entiteiten binnen de fiscale eenheid volledig aansprakelijk voor de afdracht van de omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Bijdrage projecten (15)

De bijdragen projecten zijn hoger dan begroot. Dit geldt voor zowel de subsidies als voor het Fonds GGU.
Deze hogere realisatie is het gevolg van nieuwe extern gefinancierde projecten en de projecten die uitgevoerd zijn vanuit de saldi van GF gelden, welke ultimo 2020 nog op de balans stonden. In de begroting wordt rekening gehou den met de subsidieaanvragen die op dat moment al goedgekeurd zijn. De nieuwe projecten hebben effect op het totale bedrijfsresultaat, omdat tegenover de hogere projectbaten, vaak een minder dan evenredige toename van de lasten (zowel uitbestedings- als personele lasten) staat.
Uit deze personele lasten op de projecten wordt extra dekking gegenereerd middels de overhead (zoals huisvesting en overhead verwerkt in het uurtarief), die een bijdrage levert aan het resultaat. In vergelijking met 2021 neemt de bijdrage projecten toe met € 5,791 miljoen.

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Bijdrage projecten	98.869	77.817	93.078
Waarvan subsidies van het rijk	53.844	29.732	31.947
Waarvan projecten uit het Fonds GGU en saldo Gemeentefonds uitname	45.025	48.085	61.131

De begroting van het Fonds GGU en de hoogte van de financiële bijdrage van de leden aan het Fonds, is in beginsel gebaseerd op inwoneraantal en wordt jaarlijks ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV, waarna de leden verplicht zijn deze financiële bijdrage te voldoen ter dekking van de kosten van het Fonds. De financiële en inhoudelijke verantwoording over het Fonds aan de ALV wordt opgenomen in de jaarrekening en het jaarverslag van de vereniging. (zie daarvoor onderstaande tabel). De realisatie van de GGU activiteiten 2021 bedraagt € 45.025 miljoen.

Verder is er € 0,252 miljoen uitgegeven aan doorlopende activiteiten uit eerdere jaren voor het programma Naleving en zijn er opbrengsten/crediteringen uit voorgaande jaren voor een bedrag van € 0,168 miljoen. De bedragen die niet uitgegeven zijn in 2021, worden als overlopende passiva opgenomen op de balans. Deze worden in 2022 en verder uitgegeven, aan de daarvoor aangewezen activiteiten binnen het Fonds GGU.

Fonds GGU 2021	Realisatie	Begroting
Expertisecentrum Dienstverlening	268	307
Common Ground en basisprocessen	2.257	2.209
Architectuur en Standaarden incl. IPv6	2.401	2.443
Gemeenschappelijke Digitale Infrastructuur (GDI)	947	984
Gemeentelijk Experiment BRP	613	220
Single Digital Gateway	101	-
Data en sturingsinformatie	2.782	2.854
Digitale Veiligheid	3.225	4.217
Privacy	377	548
Beheer Tooling Ensia	79	-
Servicecentrum Gemeenten, incl. beheer GGI	3.849	4.023
GT 14+	243	261
Gezamenlijke inkoop - Microsoft Contract	145	200
Inkoop	8	-
Transitieprojecten Leefomgeving	487	488
Programma Omgevingswet	4.765	4.570
Samenwerkingsverband bronhouders Basisregistratie grootschalige topografie	154	110
Beheer Taxatiewijzer WOZ	1.172	950
Digitale Connectiviteit - 5G	130	160
Grip op Financiën	560	900
Zorg en Jeugd	300	409
Zorg en Veiligheid	995	1.019
Landelijke Coördinatie raamcontracten Sociaal domein	446	528
Projecten VWS en Jeugdbescherming	936	952
Ketenbureau I-Sociaal Domein	7.423	7.604
Expertiseteam Werk, Inkomen, Schulden en Inburgering (WISI)		-
Projecten Werk, Inkomen, Schulden en Inburgering (WISI)	1.786	2.190
Gemeenschappelijke Basisprocessen Inkomen (GBI)	469	550
Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ)	32	300
Programma Verbinden Schuldendomein	104	200
Transitieprojecten Lokale democratie, Veiligheid en Recht	227	388
Duiden en analyse	647	787
Innovatie ondersteuning	785	856
Implementatie en ondersteuning beweging Samen organiseren	465	837
Communicatie	890	1.061
Bedrijfskosten VNG	4.347	4.401
Ondersteuningsteam GGU	396	343
Quality Assurance	215	391
Totaal	**45.025**	**48.260**

Overige baten (16)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Opbrengst derden	1.743	1.449	2.421
Auteursvergoedingen	201	175	200
Vacatiegelden	14	10	9
Interne baten	3.448	2.995	3.426
Overige baten	713	776	794
Totaal overige baten	**6.119**	**5.404**	**6.851**

Opbrengst derden
De realisatie 2021 is € 0,294 miljoen hoger dan begroot en is ruim lager dan de realisatie van 2020. Deze daling van opbrengsten was ook in de begroting 2021 al voorzien.

Auteursvergoedingen
De realisatie van de auteursvergoedingen ligt boven begroot. Dit komt doordat de royaltyvergoeding inzake de Gids Gemeentebesturen en de Modelverordeningen, inclusief de CAR-UWO hoger was dan begroot.

Interne baten
In de begroting was rekening gehouden met een daling van de opbrengsten. De verwachting was dat corona invloed zou hebben op de afname van diensten. Dit bleek in de praktijk niet het geval. De realisatie is in lijn met die van 2020 en is € 0,453 miljoen hoger dan begroot.

De overige baten bestaan voornamelijk uit de opbrengsten Reprorecht. De omvang hiervan is € 0,634 miljoen.

Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten (17)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Salarissen	20.869	20.659	20.179
Sociale lasten	2.536	2.511	2.390
Pensioenlasten	3.603	3.567	3.275
Vergoedingen (ZW, uitlenen personeel)	-850	-	-708
Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	**26.158**	**26.737**	**25.135**

Het totaal van salarislasten, sociale lasten en pensioenlasten stijgt met € 0,689 miljoen ten opzichte van 2020. De stijging is o.a. veroorzaakt door een toename van salariskosten volgend uit wijzigingen in de cao.

Het uitstroompercentage laat sinds 2019 een stijgende lijn zien. In 2021 kwam het uitstroompercentage met 13,16% uit op ongeveer hetzelfde niveau als in 2020 (2020: 13%, 2019: 8,84%). Het gemiddeld aantal fte in 2021 is ten opzichte van 2020 nagenoeg gelijk gebleven. Ultimo 2021 waren er 291,43 fte in dienst (2020: 295,52 fte).

De vergoedingen voor zwangerschap, uitlenen van personeel en overige loonlastenvergoedingen kwamen in 2021 hoger uit dan 2020. De gemiddelde salarislast per fte stijgt van € 87.450 in 2020 naar € 92.600 in 2021. Deze stijging van 5,56% is het gevolg van de nieuwe cao, reguliere periodieke verhogingen, de wijzigingen van de sociale en pensioen lasten en hogere inschaling van medewerkers.

Overige personeelslasten (18)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Uitzendkrachten/personeel derden	2.415	163	12.474
Arbolasten	48	42	54
Studielasten	277	505	299
Werving	39	75	48
Rechtspositionele lasten	96	327	410
Onttrekking/Dotatie voorzieningen	260	260	236
Overige lasten	-22	303	535
Reis- en verblijflasten	68	207	80
Totaal overige personeelslasten	**3.181**	**1.882**	**14.136**

De overige personeelslasten overschrijden de begroting met € 1,301 miljoen. Per begrotingspost zijn de verschillen als volgt te duiden:

- De lasten van uitzendkrachten/personeel derden komen € 2,252 miljoen hoger uit dan begroot. Deze kosten hebben onder andere betrekking op vervangende inhuur voor openstaande vacatures, detacheringen en zwangerschapsvervanging. Ten opzichte van 2020 dalen de lasten met € 10,059 miljoen. De daling is het gevolg van een wijziging in de presentatie van de kosten van de externe inhuur op de subsidie en GGU gefinancierde activiteiten. Deze kosten zijn in 2021 opgenomen onder de activiteitslasten.
- De studielasten en reis- en verblijfskosten vallen € 0,270 miljoen en respectievelijk € 0,147 lager uit dan begroot als gevolg van de coronacrisis.
- De arbolasten vallen hoger uit dan begroot. Deze lasten bestaan uit een bedrijfszorgpakket, begeleiding vanuit een bedrijfsarts en arbo-gerelateerde aanpassingen aan de werkplekken.
- Het ziekteverzuim is in 2021 uitgekomen op 4,36%. Dit is hoger dan vorig jaar (3,42%) en ook hoger dan het streefpercentage van 3,5%.
- De rechtspositionele kosten vallen lager uit dan begroot door de gewijzigde arbeidsvoorwaardenregeling. Het flexbudget dat in de begroting onderdeel uitmaakt van dit budget is niet meer van toepassing.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2021		
Overige personeelslasten	Project gefinancierd	Overig	Totaal
	70	**3.112**	**3.181**

Kantoor- en huisvestingslasten (19)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Huisvestingslasten	643	721	767
Onderhoud en inventaris	359	375	328
Automatiseringslasten	2.839	2.489	3.515
Telecommunicatie	11	63	-116
Drukwerklasten	20	43	28
Bibliotheeklasten	746	794	154
Restauratieve lasten	261	382	273
Totaal kantoor- en huisvestingslasten	**4.879**	**4.866**	**4.948**

De kantoor- en huisvestingslasten zijn ten opzichte van de begroting € 0,013 miljoen lager. Op alle onderdelen is de realisatie lager uitgekomen dan begroot. De voornaamste reden hiervoor is het thuiswerken als gevolg van corona. Dit brengt lagere huisvestings-, onderhouds- en restauratieve lasten met zich mee. De automatiseringslasten zijn wel hoger dan begroot. Ten opzichte van 2020 liggen de kosten € 0,676 miljoen lager. Dit komt mede door het verstrekken van laptops aan alle medewerkers. Deze hebben lagere ondersteuningslasten.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2021		
	Project gefinancierd	Overig	Totaal
Kantoor- en huisvestingskosten	**112**	**4.767**	**4.879**

Activiteitslasten (20)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Voorlichting	1.188	491	1.073
Bijeenkomsten	1.805	230	1.780
Onderzoek	5.206	3.861	1.251
Advies derden	85.238	77.817	75.762
Bijdragen en lidmaatschappen	384	553	538
Doorbelasting	-	-6.509	-
Totaal activiteitslasten	**93.821**	**76.443**	**80.403**

De activiteitslasten zijn € 17,376 miljoen hoger dan de begroting. De voornaamste verschillen per afzonderlijke begrotingspost zijn:

- Voorlichting: Het budget voor voorlichting wordt met € 0,697 miljoen overschreden. Dit bedrag heeft grotendeels betrekking op extern gefinancierde projecten. De kosten hiervan bedroegen in 2021 € 0,629 miljoen.
- Bijeenkomsten: De overschrijding van € 1,575 miljoen heeft voor een bedrag van € 1,462 miljoen betrekking op extern gefinancierde projecten die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.
- Onderzoek: Dit budget wordt in de loop van het jaar projectmatig toegewezen, de lasten van deze activiteiten worden verantwoord onder afzonderlijke begrotingsposten zoals adviezen derden, overige personeelslasten en ICT-lasten. Daardoor blijft de realisatie (€ 0,437) op de post onderzoekskosten achter bij begroot. In de presentatie wordt dit opgeheven door de realisatie op de extern gefinancierde projecten. Deze bedroeg in 2021 € 4,769 en was geen onderdeel van de begroting 2021.
- Advies derden: Er is €7,421 miljoen meer uitgegeven dan begroot. De realisatie ten opzichte van 2020 is gestegen met € 9,476 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door extern gefinancierde projecten. De kosten van de inhuur van personeel op de subsidie en GGU gefinancierde activiteiten zijn in de presentatie opgenomen onder de activiteitskosten. Deze kosten waren in 2021 opgenomen onder de overige personeelskosten.
- Doorbelasting: De inzet van medewerkers voor extern gefinancierde projecten wordt doorbelast aan deze projecten. In de begroting werd rekening gehouden met een doorbelasting van € 6,509 miljoen aan baten. Door het gestegen projectvolume was de werkelijke inzet van medewerkers hoger. De werkelijke doorbelasting kwam uit op € 7,421 miljoen, € 0,912 miljoen hoger dan begroot. Dit levert een positief dekkingsresultaat op.

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2021		
	Project gefinancierd	Overig	Totaal
Voorlichting	629	559	1.187
Bijeenkomsten	1.462	343	1.805
Onderzoek	4.769	437	5.206
Advies derden	83.823	1.415	85.238
Bijdragen en lidmaatschappen	-	384	384
Doorbelasting	**7.421**	**(7.421)**	**-**
Activiteitskosten	**98.104**	**(4.285)**	**93.821**

Overige lasten (21)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Overige lasten	**1.795**	**1.502**	**452**

Specificatie:

Omschrijving	Realisatie 2021		
Overige lasten	Project gefinancierd	Overig	Totaal
	643	**1.152**	**1.795**

Financiële baten en lasten (22)

	Realisatie 2020	Begroot 2020	Realisatie 2019
Opbrengst van effecten	670	-	3.298
Rentebaten	507	-	15
(Rente)lasten	-132	-	-161
Totaal financiële baten en lasten	**1.045**	**-**	**3.152**

De opbrengst van effecten is conform de gemaakte contributieafspraken niet opgenomen in de begroting. De gerealiseerde opbrengst is daardoor in het resultaat van de vereniging een plus ten opzichte van de begroting.

Resultaat deelnemingen (23)

	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
Congres- en Studiecentrum VNG B.V.	-417	-905	-1.989
VNG International B.V.	299	160	98
VNG Risicobeheer B.V.	656	201	615
VNG Realisatie B.V.	123	-	22
VNG Naleving B.V.	170	151	152
VNG Diensten B.V. (enkelvoudig)	-168	-	143
Vennootschapsbelasting	-142	-	-
Totaal resultaat deelnemingen	**523**	**-392**	**-959**

VNG Diensten B.V. (VNG Diensten)

VNG Diensten is de houdstermaatschappij namens VNG en is 100% aandeelhoudster van de VNG-deelnemingen. VNG Diensten voert uitsluitend houdstermaatschappij activiteiten. De inkomsten van Diensten bestaat uit rente en uit de omslag van kosten die wordt doorbelast aan de VNG-deelnemingen. Gezien externe omstandigheden is besloten dat alleen externe kosten aan de deelnemingen worden doorbelast. De intern vanuit VNG aan te rekenen kosten worden nu gedekt door de resulteren van de VNG-deelnemingen wat voor VNG betekent dat de post resultaat deelnemingen iets lager uitkomt.
Het resultaat VNG Diensten geschoond van het resultaat deelnemingen kwam het voorgaande jaar uit op € 0,143 miljoen. Hierin was een eenmalige bate van € 0,307 miljoen begrepen als gevolg van verliesverrekening van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting. Indien deze eenmalige bate niet zou worden meegenomen, zou het resultaat VNG Diensten 2020 uitgekomen zijn op € 0,164 miljoen negatief. Voor 2021 komt het resultaat VNG Diensten, geschoond van de bijdrage van de deelnemingen, uit op € 0,168 miljoen negatief. Dit is een geringe verslechtering. Oorzaak wordt gevonden in verslechterde financiële baten en lasten (€ 0,019 miljoen) gecorrigeerd met minder slecht bedrijfsresultaat (€ 0,015 miljoen).

Congres- en Studiecentrum VNG B.V.

Het resultaat van Congres- en Studiecentrum VNG B.V. voor belastingen bedraagt € 0,417 miljoen negatief ten opzichte van een verlies van € 1,960 miljoen een jaar eerder. In vergelijking met de begroting 2021 is een positieve afwijking zichtbaar van € 0,506 miljoen. Deze positieve afwijking is toe te schrijven aan enerzijds betere brutomarges dan begroot en anderzijds besparingen op de bedrijfskosten. Academie noteerde 95% van de gestelde target, Congressen en Trainees noteerde een plus ten opzichte van de targets van 5% resp. 32%. Hiermee behaalde Trainees voor het tweede jaar in successie hun beste jaar ooit. De totale gerealiseerde brutomarge voor 2021 bedraagt € 3.172 miljoen en is daarmee ruim 14% hoger dan begroot en bijna 8% hoger dan voorgaand boekjaar. De bedrijfskosten zijn 0,081 miljoen lager dan begroot, namelijk € 3,560 miljoen versus € 3,641 miljoen. In de bedrijfskosten zit in 2021 voor 0,131 miljoen aan incidentele lasten uit hoofde van het terugbetalen van in 2020 (achteraf gezien) ten onrechte ontvangen coronasteun. Zonder deze eenmalige last is een daling van de bedrijfskosten zichtbaar zijn van 0,212 miljoen.
Deze positieve afwijking is verklaarbaar door gerealiseerde besparingen op de overige bedrijfskosten.

VNG Risicobeheer B.V.

In 2021 kwam het resultaat van VNG Risicobeheer B.V. voor belasting uit op € 0,724 miljoen, dit is € 0,523 miljoen hoger dan begroot. De opbouw hiervan is als volgt; de baten kwamen € 0,134 miljoen (7%) boven begroot uit door hogere bijdragen uit verzekeringsproducten. De stijging is het gevolg van premiestijgingen en de toename van het aantal verzekerden.
De totale lasten kwamen € 0,401 miljoen (25%) lager uit dan begroot. De lagere personeelskosten worden veroorzaakt doordat een van de externen eerder zijn contract heeft beëindigd.
De lagere overige bedrijfskosten hebben betrekking op de door VNG gemaakte kosten betreffende de adviezen van derden en de activiteit kosten. Door corona zijn diverse activiteiten niet doorgegaan.

VNG International B.V.

Het nettoresultaat van VNG International B.V. na belasting kwam ten opzichte van het vorige boekjaar € 0,173 miljoen of wel 181,4% hoger uit. In het resultaat is het resultaat van de deelneming in Tunesië (€ 0,092 miljoen) opgenomen. Het resultaat voor belastingen is als volgt te verklaren. De marge (baten minus directe lasten) nam toe met 4,3% of wel met € 0,273 miljoen. De indirecte of apparaatskosten namen met € 0,368 miljoen (6,3%) toe. Hierdoor nam het bedrijfsresultaat ten opzichte van 2020 met € 0,095 miljoen af. Vervolgens kwam ten opzichte van 2020 het saldo financiële baten € 0,297miljoen hoger uit ten op zicht van het in 2020 geleden verlies op de toen in waarde afgenomen USD. Na winstbelasting geeft dit ten opzichte van 2020 181,4% hoger resultaat. De ten opzichte van 2020 hogere indirecte kosten komen voort uit hogere personeelslasten (6,1%) en hogere bedrijfskosten (6,6%). Bij dit alles kan worden gesteld dat de meeste projecten die VNG International B.V. uitvoert opdrachten zijn van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Europese Commissie en de Wereld Bank. De VNG is voor een (zeer gering) deel opdrachtgever (de beleidsopdracht). Niet al deze projectbaten zijn marge gevend. Ten opzichte van de begroting 2021 realiseert VNG International B.V. een resultaat dat € 0,109 miljoen (68,6%) boven begroot uitkomt. Ten opzichte van begroot komt de brutomarge met € 0,367 miljoen hoger uit. De indirecte kosten komen ten opzichte van begroot € 0,191 miljoen hoger uit. Na aftrek van rentelasten blijft er een resultaat over dat 68,6% hoger is dan begroot.

VNG Realisatie B.V.

VNG Realisatie B.V. heeft geen permanent winststreven. In de begroting 2021 is een positief resultaat opgenomen teneinde eventuele toekomstige schommelingen in het weerstandsvermogen te kunnen opvangen. Deze schommelingen kunnen alleen ontstaan door projectverliezen dan wel een substantieel beroep op de BWW-voorziening. Ook in 2021 heeft die zich niet voorgedaan.
Het positieve resultaat over 2021 komt uit op € 0,123 miljoen netto positief. Begroting 2021 was € 0. De omzet is iets lager uitgekomen (€ 44,1 miljoen) dan over boekjaar 2020 (€ 46,5 miljoen). In begroting 2021 was al rekening gehouden met een lagere omzet (€ 35,4 miljoen).

VNG Naleving B.V.

Het resultaat voor belasting over 2021 komt uit op € 0,019 boven begroot. De kosten van de inzet kwamen in 2021 nagenoeg uit op begroot. Deze kosten bevatten hoofdzakelijk personele lasten op het realiseren van de doelstelling van VNG Naleving B.V. Die betreft het ondersteunen en adviseren van gemeenten op het terrein van handhaving en naleving ter verbetering van de uitvoeringskracht van gemeenten. De focus lag ook in 2021 primair op het sociaal domein waarbij vanwege het integrale karakter van handhaving en naleving ook andere gemeentelijke domeinen betrokken werden. Inhoudelijk heeft VNG Naleving B.V. zich gericht op kennisontwikkeling, innovatie, en het delen van kennis hiervan, zowel tussen de verschillende afdelingen/domeinen binnen gemeenten, tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en ketenpartners. In de personele lasten bleven de salarislasten achter bij begroot door het vertrek van medewerkers en het (soms) langere tijd openstaan van vacatures. Hier tegenover staat dat deze ruimte is ingevuld door externe medewerkers. De omzet over 2021 was € 0,021 miljoen hoger

dan begroot. Ten opzichte van 2020 stijgt het resultaat voor belasting met € 0,018 miljoen.

WNT-verantwoording 2021 vereniging van Nederlandse Gemeenten

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op VNG van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor de VNG is € 209.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De leden van het Bestuur van de VNG ontvangen geen bezoldiging.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2021

bedragen x € 1	Leonard Geluk	Pieter Jeroense
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Plv. Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.716,48	159.578,52
Beloningen betaalbaar op termijn	22.562,16	22.507,44
Subtotaal	186.278,64	182.085,96
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000,00	209.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	186.278,64	182.085,96
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020

bedragen x € 1	Jantine Kriens	Leonard Geluk	Pieter Jeroense
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Algemeen Directeur	Plv. Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/03	01/04 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	41.480	112.659	148.407
Beloningen betaalbaar op termijn	5.506	15.833	21.138
Subtotaal	46.986	128.4929	169.544
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	50.250	150.750	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	46.986	128.492	169.544
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Overzicht 2021 voor de WNT van de Toezichthoudende functionarissen VNG

(met bezoldiging kleiner dan € 1.700)

Naam	Functie	Periode
Dhr. J. van Zanen	Voorzitter van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. H. Bruls	Vice-voorzitter van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. E. van Oosterhout	Secretaris/Penningmeester	01/01 t/m 31/12
Mw. I. Diks	Lid van het Bestuur	16/06 t/m 31/12
Dhr. V. Everhardt	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. T. Heerts	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. P. Heijkoop	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. A. Hofland	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. L. Hooijdonk	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. J. Kompier	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. M. van der Kraan	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. S. de Langen	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 15/10
Dhr. R. Lievense	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. H. Lenferink	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. A. Mulder	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. S. Mutluer	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. W. Paulusma	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 15/04
Dhr. A. Reinders	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. C. Rutten	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. E. van Selm	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. G. Soest	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Mw. Tiemens	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 01/09
Dhr. F. Weerwind	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12
Dhr. T. Weterings	Lid van het Bestuur	01/01 t/m 31/12

Geconsolideerde jaarrekening 2021

Geconsolideerde balans per 31 december 2021

Voor bestemming van het resultaat (bedragen x € 1.000)

ACTIVA

		2021		2020
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		414	433	
Software				
Materiële vaste activa (24)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.319		9.958	
Activa in uitvoering	84		282	
Machines en installaties	836		646	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.407		953	
		11.646		11.839
Financiële vaste activa				
Overige effecten	66.937		63.385	
		66.937		63.385
Totaal vaste activa		**78.997**		**75.657**
Vlottende activa				
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	6.236		7.053	
Overige vorderingen	847		13.032	
Overlopende activa	16.264		7.793	
		23.347		27.878
Liquide middelen (25)		77.520		53.563
		77.520		53.563
Totaal vlottende activa		**100.870**		**81.441**
Totaal activa		**179.864**		**157.098**

PASSIVA

		2021		2020
Eigen vermogen				
Groepsvermogen	63.912		62.379	
		63.912		**62.379**
Voorzieningen (26)				
Voorzieningen	2.981		3.739	
		2.981		**3.739**
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	9.252		10.280	
Belastingen en premie sociale verzekeringen	8.978		6.165	
Overlopende passiva (27)	85.358		60.848	
Overige schulden (28)	9.383		13.687	
		112.971		**90.980**
Totaal passiva		**179.864**		**157.098**

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Baten		
Contributies	24.514	23.480
Bijdrage projecten	100.092	93.879
Vergoeding geleverde diensten (29)	35.209	27.717
Overige baten (30)	5.270	5.546
Som der baten	**165.085**	**150.622**
Lasten		
Salarissen (31)	33.467	33.129
Sociale lasten (31)	4.337	4.245
Pensioenbijdragen (31)	6.010	5.506
Overige personeelslasten (31)	5.589	14.665
Afschrijvingen	1.413	1.214
Activiteitslasten	107.360	89.481
Overige lasten (32)	7.724	6.073
Som der lasten	**165.900**	**154.313**
Bedrijfsresultaat	**-815**	**-3.691**

Financiële baten en lasten		
Opbrengst van effecten	670	3.298
Rentebaten	507	16
(Rente)lasten	-273	-555
Som der financiële baten en lasten	**904**	**2.759**
Bijzondere baten en lasten	-	308
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor Vpb	**89**	**-624**
Vennootschapsbelasting	-142	-
Resultaat	**-53**	**-624**
Dekking uit het vermogen	1.177	608
Onverdeeld resultaat	**1.124**	**-16**

Resultaatsbestemming

Het resultaat 2021 is gelijk aan € 0,053 miljoen negatief. De onttrekking uit de bestemmingsreserve, gelijk aan € 1,177 miljoen, is toegevoegd aan het onverdeeld resultaat. Het onverdeeld resultaat komt daarmee uit op € 1,124 miljoen en wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(bedragen x € 1.000)

		2021		2020
Bedrijfsresultaat	-815		-3.691	
Afschrijvingen en waardeverminderingen	1.413		1.214	
Cashflow		598		-2.477
Afname vorderingen	-4.528		-2.690	
Afname voorzieningen	-758		975	
Toename kortlopende schulden	21.992		5.076	
		25.762		3.361
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**26.360**		**884**
Ontvangen interest	507		16	
Ontvangen dividend	623		1.064	
Betaalde interest	-273		-555	
Resultaat effectentransacties	47		2.235	
Mutatie omrekenverschillen	11		-28	
Betaalde/ontvangen vennootschapsbelasting	-142		307	
Kasstroom uit operationele activiteiten		**773**		**3.039**
(Des)investeringen in immateriële vaste activa	19		-57	
(Des)investeringen in materiële vaste activa	-1.219		-693	
Investeringen in financiële vaste activa	-1.976		-2.613	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-3.176**		**-3.363**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-**		**-**
Netto kasstroom		**23.957**		**560**
Mutatie liquide middelen (01-01 t/m 31-12)		**23.957**		**560**

Toelichting op de geconsolideerde balans

(bedragen x € 1.000)

Materiële vaste activa (24)

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Bedrijfs-gebouwen en -terreinen	Activa in uitvoering	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	Totaal 2021
Beginstand					
Aanschafwaarde	24.464	282	5.953	5.170	35.870
Correctie waarde investering ivm wisselkoersen*				1	1
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-14.506	-	-5.307	-4.217	-24.030
Correctie waarde afschrijvingen ivm wisselkoersen*				-1	-1
Verschuiving afschrijving Activa o.b.v. artikelgroep 2016			-	-	-
Verschuiving afschrijving Activa o.b.v. artikelgroep 2017			-	-	-
Boekwaarde 1 januari 2021	**9.958**	**282**	**646**	**953**	**11.840**
Mutaties					
Investeringen	212	84	58	766	1.120
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	-51	-888	-938
Desinvesteringen afschrijvingen	-	-	51	887	937
Herrubriceringen aanschafwaarde	21	-282	261	-	-
Afschrijvingen	-872	-	-129	-311	-1.312
Totaal mutaties	**-638**	**-198**	**190**	**454**	**-194**
Eindstand					
Aanschafwaarde	24.697	84	6.222	5.049	36.052
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-15.378	-	-5.386	-3.642	-24.406
Boekwaarde 31 december 2021	**9.319**	**84**	**836**	**1.407**	**11.646**
Afschrijvingspercentages	2-20%		5-16,7%	10-33%	

Liquide middelen (25)

	2021	2020
Kas	9	13
Bank	77.511	53.550
Stand per 31 december	**77.520**	**53.563**

Het saldo van de liquide middelen betreft het totaal van de kas, zakelijke rekeningen-courant en spaar-/vermogensspaarrekeningen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging.

Voorzieningen (26)

Voorziening	**2021**	**2020**
Stand per 1 januari	3.739	2.764
Bij: dotaties	759	1.651
Af: onttrekkingen	-1.428	-668
Af: vrijval	-89	-8
Stand per 31 december	**2.981**	**3.739**

In 2021 is de voorziening voor toekomstige jaarlijkse verplichtingen gedaald met € 0,758 miljoen. Het saldo bestaat uit:

- De voorzieningen projecten (€ 0,859 miljoen) voor de te verwachten juridische claims uit gerechtelijke procedures die lopen in Jordanië en Bosnië;
- De voorziening voor WW- en Bovenwettelijke WW-gerechtigden (€ 1,303 miljoen), mede als gevolg van de afspraken gemaakt met individuele medewerkers, en de betaling van bestaande gerechtigden en de vrijval als gevolg van oud-medewerkers, waarvan de rechten vrijvallen als gevolg van ander werk en/of het opnieuw berekenen van de looptijd van de BWW (€ 1,570 miljoen);
- De reorganisatievoorziening (€ 0,267 miljoen) gevormd per eind 2020 voor de organisatie-wijzigingen als gevolg van de corona-pandemie;
- De voorziening gevormd voor toekomstige ambtsjubilea (€ 0,561 miljoen). De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, verwachte salarisstijgingen, blijfkans en leeftijd.

In de reorganisatievoorziening (€ 0,267 miljoen) zijn voor VNG Congres- en Studiecentrum VNG B.V., de kosten als gevolg van de lopende herstructurering opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. Deze reorganisatie is het gevolg van verslechterde bedrijfseconomische omstandigheden naar aanleiding van de negatieve gevolgen van de corona-pandemie. De voorziening betreft het totaal van de nog te betalen reorganisatiekosten per ultimo boekjaar. De berekening is gebaseerd op de kosten van externe adviseurs met betrekking tot uit te brengen advisering, transitievergoedingen, sociaal plan en overige personeelsgerelateerde kosten.

Overlopende passiva (27)

	2021	2020
Vooruit gefactureerde bedragen	28.912	12.154
Vooruit gefactureerde contributie	16.037	12.872
Vooruit ontvangen subsidies	33.247	27.820
Fonds GGU & Gemeentefonds saldi	7.162	8.002
Stand per 31 december	**85.358**	**60.848**

Overige schulden (28)

	2021	2020
Div. reserveringen voor verlof en vakantiegeld	557	5.174
Overige schulden	8.826	8.513
Stand per 31 december	**9.383**	**13.687**

In 2021 daalt de reserveringen voor vakantiegeld en eindejaarsuitkering, omdat met de invoering van het IKB (individueel Keuze Budget) de opgebouwde rechten in het jaar uitbetaald worden.

Overige informatie

Bankgaranties

VNG International B.V. heeft bij ABN AMRO een obligokrediet van € 2,6 miljoen. Binnen dit krediet kan VNG International B.V. bij ABN AMRO Bank N.V. bankgaranties afsluiten. Als zekerheid zijn voor een gelijk bedrag debiteuren verpand. Voorts heeft VNG International B.V. één bankgarantie via ABN AMRO N.V. afgegeven ter waarde van € 3,259 miljoen.

- Libya, EU Pilot Projects (€ 0,273 miljoen) met als begunstigde Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations.
- Libya, Improved Service delivery and Accountability (€ 1,021 miljoen met als begunstigde European Commission.
- Tunisia, support to the process of decentr & deconcentration (€ 1,074 miljoen met als begunstigde Delegation de L'Union Europe.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De totale verplichting voor het beheer en onderhoud van het automatiseringssysteem, het platform voor aanbestedingen, de Facilitaire Diensten (Catering, Onderhoud gebouwen, Schoonmaak en receptiediensten) en verbouwingen van de Willemshof in 2022 bedraagt € 9,531 miljoen (t/m 2024).
Per jaar is de verplichting:
2022 € 4,935 miljoen
2023 € 3,067 miljoen
2024 € 1,156 miljoen
2025 € 0,299 miljoen
2026 € 0,075 miljoen

Wet Ketenaansprakelijkheid

De onderneming is onderworpen aan de Wet Ketenaansprakelijkheid en de Wet Inlenersaansprakelijkheid. Op grond daarvan kan de onderneming worden aangesproken voor de door onderaannemers mogelijk niet afgedragen belastingen en premies sociale verzekeringen.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Algemeen

Het resultaat is uitgekomen op € 0,053 miljoen negatief. Na de onttrekking uit de bestemmingsreserve, € 1,177 miljoen voor de lasten van de herhuisvesting en de het Covid budget, is het onverdeeld resultaat uitgekomen op € 1,124 miljoen positief. Het resultaat is ten opzichte van 2020 met € 1,140 miljoen gestegen. Het bedrijfsresultaat is uitgekomen op € 0,815 miljoen negatief. Dit is ten opzichte van 2020 een verbetering van € 2,876 miljoen. Deze verbetering ontstaat voornamelijk door hogere opbrengsten in de dienstverlening na een slecht jaar als gevolg van de corona-pandemie.

Het resultaat uit de effectenportefeuille is lager dan in 2020. Er is meer gehandeld, waardoor het gerealiseerde resultaat lager is. In 2020 was er een bijzondere bate zijnde de carry back van VPB verrekening, die in 2021 niet van toepassing is.

Vergoeding geleverde diensten (29)

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Vergoeding geleverde diensten	35.209	27.717
Totaal vergoeding geleverde diensten	**35.209**	**27.717**

De vergoeding geleverde diensten stijgt ten opzichte van 2020 met € 7,492 miljoen komt voornamelijk door de verbetering van opbrengsten van de georganiseerde congressen en gestegen opbrengsten VNG International B.V.

Overige baten (30)

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Opbrengst derden	2.231	2.662
Auteursvergoedingen	202	201
Overige baten	2.837	2.683
Totaal overige baten	**5.270**	**5.546**

De overige baten zijn in 2021 € 0,276 miljoen lager dan vorig jaar. De lagere baten komen voornamelijk uit minder doorbelasting van specifieke dienstverlening zoals, doorbelasting detacheringskosten en facilitaire diensten aan diverse secretariaten.

Personeelslasten (31)

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Salarissen	33.467	33.129
Sociale lasten	4.337	4.245
Pensioenbijdragen	6.010	5.506
Overige personeelslasten	5.589	14.665
Totaal personeelslasten	**49.403**	**57.545**

De overige personeelskosten dalen ten opzichte van vorig jaar. Daartegenover staat de inhuur van personeel en inkoop van advies voor de projecten gefinancierd vanuit het rijk of het Fonds GGU.

De totale bezetting van de VNG is per ultimo 2021 als volgt onderverdeeld naar de verschillen de onderdelen (in fte's):

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
VNG, de vereniging	291,4	295,5
Congres- en Studiecentrum VNG B.V. (incl. COD)	31,2	31,3
VNG International B.V. (incl. buitenlandse dochterbedrijven)	81,3	87,2
VNG Risicobeheer B.V.	3,9	3,9
VNG Realisatie B.V.	65,9	70,0
VNG Naleving B.V.	35,2	32,2
	508,9	**520,1**

Ten opzichte van het voorgaande jaar dalen de personeelslasten met € 8,142 miljoen. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere inzet op uitzendkrachten en personeel van derden.

Overige lasten (32)

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Huisvestingskosten	865	911
Onderhoudskosten en inventaris	361	328
Automatisering	3.019	2.316
Telecommunicatie	16	-117
Drukwerkkosten	26	-4
Bibliotheekkosten	751	158
Restauratieve kosten	261	273
Overige bedrijfskosten	2.425	2.208
	7.724	**6.073**

De stijging in de overige lasten komt voornamelijk door de hogere automatiseringslasten veroorzaakt door de kosten die hier geboekt staat vanuit het GT Telefonie project. De stijging van de bibliotheekkosten wordt veroorzaakt, doordat de factuur voor Reprorecht (€ 0,635 miljoen) in 2020 onder de overige bedrijfskosten geboekt was. In 2021 is de factuur op de juiste post geboekt.

De honoraria voor de externe accountant met betrekking tot het boekjaar 2021, opgenomen in de controle- en advieskosten, opgenomen onder overige bedrijfsposten, zijn als volgt samengesteld:

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Onderzoek van de jaarrekening	180	188
Andere controle opdrachten	308	156
Fiscaal advies en niet controle opdrachten	70	83
Totaal	**558**	**427**

Overzicht mutatie eigen vermogen

(bedragen x € 1.000)

Vermelding van de mutatie in het eigen vermogen is volgens de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) een verplicht onderdeel van de jaarrekening.

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	-53	-624
Mutatie herwaarderingsreserve	1.576	-1.596
Omrekenverschillen	11	-28
Mutatie eigen vermogen	**1.533**	**-2.248**

Den Haag, 22 april 2022.

Namens het bestuur,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

w.g. Jan van Zanen
Voorzitter

w.g. Eric van Oosterhout
Penningmeester

Overige gegevens

Overige zaken betreffende de jaarrekening

Vaststelling jaarrekening

Conform artikel 8 lid 5 legt het bestuur de jaarrekening ter vaststelling voor aan de algemene ledenvergadering.

Vallei Audit
Accountants & Adviseurs

Vallei Accountants Audit B.V.
E info@vaacc.nl
W www.vaacc.nl
IBAN NL74 RABO 0356 8652 15
BIC RABONL2U
BTW 8185.48.137.B.01
KVK 3212 6939

Maarsbergseweg 48
3931 JJ Woudenberg
T +31 (0)33 286 66 19

Postbus 191
3930 ED Woudenberg

Parmentierstraat 8
3772 MS Barneveld
T +31 (0)342 41 28 09

Sinds 2020 zijn wij ook gevestigd in Amsterdam.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de leden van Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging van Nederlandse Gemeenten te 's Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging van Nederlandse Gemeenten per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en met de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:
- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021;
- het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2021 en het Protocol beheer Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering VNG vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter onderbouwing van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's
Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude en corruptie. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en corruptie berust bij de directie van de vereniging. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude en corruptie.

Dé partner voor succesvol ondernemen

Vallei Accountants Audit B.V. is statutair gevestigd te Woudenberg. Op al onze diensten en offertes zijn de algemene voorwaarden NBA 2017 (variant 2) van toepassing, zoals gedeponeerd bij de griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam en te raadplegen op onze website: www.vaacc.nl. Op verzoek wordt u een exemplaar toegezonden.

Bij de planning en uitvoering van de controlewerkzaamheden houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. De mogelijke frauderisico's en fraudesituaties zijn met de directie besproken. Wij hebben aandacht besteed aan het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management en het frauderisico rondom de nauwkeurigheid, rechtmatigheid en afgrenzing van (project)opbrengsten en - kosten.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de relevante maatregelen van interne beheersing die deze risico's moeten mitigeren.

Wij hebben onder andere journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening. Tevens hebben wij onder andere specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het bestuur. Daarnaast hebben wij overige passende controlewerkzaamheden uitgevoerd zoals de beoordeling van projectkosten met onderliggende documentatie als facturen en urenregistraties.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen andere materiële frauderisico's gesignaleerd.

Controleaanpak continuïteit
De uitgangspunten van de waarderingen in de jaarrekening van Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de vereniging als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voortzetting mogelijk is, inclusief de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, is de wettelijke verantwoordelijkheid van de directie. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van deze inschattingen. Hierbij hebben wij de begroting, liquiditeitsprognose en tussentijdse voortgangsrapportages in het nieuwe boekjaar beoordeeld.

Wij hebben dit jaar tevens de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de sanctiewetgeving voor Vereniging van Nederlandse Gemeenten, inclusief de risico's en maatregelen besproken. Aandachtspunten voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn onder andere het beschikbaar stellen van middelen en capaciteit voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, waarde van de effectenportefeuille, mogelijk betrokken gesanctioneerde personen bij de organisatie of verbonden partijen in diverse rollen als bestuurder, intern toezichthouder, UBO, aandeelhouder, et cetera, alsmede de impact op de continuïteit van de organisatie. Hieruit blijkt dat de impact van de oorlog met name tot uiting komt in het beschikbaar stellen van capaciteit, vanwege (advies)vragen vanuit de leden. Vooralsnog weet de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de extra activiteiten op te vangen in de huidige begroting. De impact op de continuïteit is op dit moment niet materieel en is niet toegelicht in de jaarrekening.

Naar aanleiding van onze beoordeling hebben wij vastgesteld dat de veronderstellingen van de directie inzake de continuïteit van de vereniging aanvaardbaar zijn.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Het jaarverslag bevat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 ‘Organisaties zonder winststreven’ en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 ‘Organisaties zonder winststreven’.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 ‘Organisaties zonder winststreven’ en met de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, het Protocol beheer Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering VNG, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico’s dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing dat relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren aan het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Woudenberg, 18 mei 2022
Vallei Accountants Audit B.V.

w.g.

Drs. L.S. Goeman RA

